

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_206080

UNIVERSAL
LIBRARY

Osmania University Library

Call No T484 4954 Accession No PG T1727

Author . N21J

Author వాతావరణ-విజ్ఞానం, (పాఠశాల)

Title జ్ఞానం కుటుంబం 1949

This book should be returned on or before the date
last marked below

శ్రీ
(శ్రీ జానకి శాసితము)

హరి కథ

బ్రహ్మ శ్రీ
ఆదిభట్ట నారాయణదాస
విగచి తము

గ్రంథము 1000

కవిత్వము
సమస్తమును
R. S. V. శత్రునారాయణరావు
ప్రొఫెసరు
శ్రీరంగవరదేశిక బుక్ డిపో, విజయవాడ

1949

కాపీ నెంబరు

[వలకు 1-0-0]

భూ-బాలా దాసు గారి హరికథలు

అంతాభిషేకమునం నంతటను — సుకృష్టిముగ్ధులు హరికథలను
 రచించుటయందును — జనప్రియకరముగ హరికథలను చెప్పియుండును
 సత్య-గ్రంథి గణించిన శ్రీ బాలాజీదాసుగారి హరికథలు ముగ్ధులకు
 నేర్పూర్ణములు. చక్కని భావనలు గలవాని —
 రసబంధురములు. దృఢ —
 హాస్యకథలు 'గల్గిన పరి హరికథ' —
 యున్నవి. ఇది గాని —
 మున్ది 'అబశిషి' —
 వీరియొక్క సమాఖ్య —
 ముద్రించి అమ్మ —
 మూలము కలవు. —
 పోలియు కేముదానము

గా

1 గయోపాఖ్య	0.6		
2 కుశలన విజయ	0.6		
3 సుక్మాంగద (వీరకాండ) {	0.6	ముగ్ధులు {	0.6
వాహిని (ముగ్ధులు)		అర్జునుడు {	0.6
4 జయవిజయ లేక ఖరూగన	0.6	13 కృష్ణ కథలు 2 వ భాగము {	0.6
5 కృష్ణాంగు విజయము {	0.6	14 కృష్ణాంగు విజయము {	0.6
లేక హరికథలు {	0.6	15 కృష్ణాంగు విజయము {	0.6
6 కృష్ణాంగు విజయము	0.6	16 కృష్ణాంగు విజయము {	1.0
7 కృష్ణాంగు విజయము	0.6	17 కృష్ణాంగు విజయము {	0.6
8 కృష్ణాంగు విజయము	0.6	చివరి - చివరి రాము {	0.6
9 సూరదాసు చరిత్ర	6.0	లింగము విజయము {	0.6

వలయువాడు:—స ర స్వ త్రి బు క్షి పో, వి జ య వా డ.

ప్రకటన

1929 సం॥ గం అగష్టు 23 రోజు

బ్రిహత్పత్రి పునర్జాడ ఆదిత్య నారాయణదాసుగారిచే

గ నియంపణబడి

హరికథలు

1 జానకీవధము 2 సుక్ష్మలోకల్యాణము 3 మార్కండేయచక్ర
4 హరిచంద్రోపాఖ్యానము. 5 అగబరీష చరిత్ర 6 షష్ఠాచరిత్రము.
7 ప్రహేళికచరిత్ర 8 గజేంద్రమోక్షము. ఈ ఎనిమిది పుస్తకములు
పదిరు గ్రంథకర్తగారివద్ద పె తామున మేము కాపీకైలుపొంది,
కాపీకైలు యాప్తప్రకారం నిర్ణాతా వ్రాసుచున్నది నిజప్రతి చేయించు
కున్నాము ఈ పుస్తకములు ఇండియా కాపీకైలుచేయు పరకీయ ప్రాస
కాపీకైలుచేతను సురక్షితము యున్నవి మా ఉద్దేశ్యమేమిదో యె
ప్రేమను ఇందులో ఒక భాగముగాని సంపూర్ణ భాగముగాని ఇందులోని
భావములుగాని కీర్తనలుగాని యీ పుస్తకములు భాషాంతరీకరించి
కొనుమునకు యిచ్చుటకుగాని యెరకొనిన హక్కులేదు యీ పుస్త
కములను యేనూత్రము కాపీ చేసినయెడలను కాపీకైలును నుల్లంఘించి
నట్లుగును. అట్టివారు మేము జరకబోవు శివిలో క్రిమినల్ చర్యలకు
గాధ్యులగుదురు.

ఇటు,

కాపీకైలు హక్కుదారులు,

కుసుకూరి సుబ్బారావు, సర్

ప్రొఫెసరులు

నిజయవాడ, }
ని 1-2-39. }

స ర స్వతీ బుక్కు డిపో, నిజయవాడ.

కృష్ణా జిల్లా.

శ్రీ జానకీ శపథము

హరికథ

క॥ శ్రీ సీతారాముల | హరిమనోన్మీల మృతక బ్ర
హ్మభాసురయోగా | హృదయము నా జీవము పంపితి గేయాల

హరిమనోన్మీల - మృతక బ్ర

౪॥ రణధీరా కపివీరా - రారమముజోపరా వాయుగుమారి ॥౧॥

౫॥ గణరాజీన సుగుణానా | కామినిని వాగా నా పవితార ॥౨॥

మోక్షము॥ గణించి నీ గృహిం - గానము మునివాని
భక్తివర్ధిని విహార - పాగానా గృహిం ॥౩॥

చందము॥ కామినిని వాగా - మృతక బ్ర
శ్రీరామహరిమనోన్మీల - సిద్ధశ్వర్ణ మహామహిమ ॥౪॥

మి॥ చాగుగానాద్రీక కృతశిలాశయ - మృత శశువు శక్తకథాభావంశ
నారాయణదాస హృదయశోభా - నవవ్యాకరణ ప్రసిద్ధిభావం ॥౫॥

కలగడా - రూపక తాళము

౬॥ నీ ధ స ధా పా రీ - గ ప గ ర క్తి రా సే

శ్రీగణరాధా - షీతబంధయూథా "శ్రీ"

౭॥ నీ స కి స ని స నీ ధ - స ధ గా స క్తి పా రీ

నాగమూషధ ప్రభావ - నగజాతిని నా "శ్రీ"

శ్రితిము॥ గా ప థ నీ సా రీ నీ - సా ని థ పా నీ ధా పా
 బాగుగ నీపాదంబుల్ - బట్టి విఘ్నేశుడా
 సా పా సా ని థ పా ని థ - పా గా రీ గ రి పా గ రి ॥నీ॥
 యోగింద్రస్తుత సర్గుణ - యో గంగాధరబాలక ॥శ్రీ॥

మంజుల — ఖంకగతి.

ప॥ సా ని థ ప మా మ గ రి సా - స రి గ మ ప థ ని ॥గా॥
 అంబ కరుణించు త్వరగా నను నో శార ॥దా॥

అ॥ పా మ గ మ పా థ ని స ని - రి ని స రి స ని ।
 సా ని థ ప మా గ రి గ సా ॥సాగరి॥
 కంబునిభసుందరగళా యధరవిజిత-బింబఘనపాదనిగళా ॥ననునో॥
 పా స ని థ ప మ గ మ ని ధా । ని స ని గ రి స ని ।
 సా ప థ ప మ గ రి గ థ మా ॥సరిగరి॥
 పంకరుహనయన వినుమా మనవి కృతి నక -
 లంకముగ దయను గొనుమా ననునో॥

సీ ఏజీవమున్నన హింససేయక యుంటయే ధర్మమును దయా
 హృదయులాత
 యైక్యస్థములైన నిసుమంతయున్నీతి దప్పని సత్యనీశ్శులార
 నకలభోగంబుల సర్వేశ్వరాక్షణగాజేయు షరమభాగచతులార
 యాత్మకంటె స్మరి యర్థంబు లేదని తలపోయు నిశ్చలాద్వైతలార
 ధర్మమును విమవని తెలిదండ్రిలార
 సమృతముగ నడుచు నన్నదమ్మలాత
 యల్లరలు సేయబోవని పిల్లలార
 వినుడు సత్కథ మీరెల్ల వీనులార.

శుద్ధసావేరి — చతురస్రగతి

ప॥ చూసనమానీపు-మరువకే శ్రీహరిధ్యావముకలనైన-ధరలోన॥మా॥
 అ॥ కానిపనుల ముందు-గా దెగువని జేసిచూపైని దుఃఖించిన -
 -శలమేమె వెదగి॥మా॥

మి॥ పూనితొల్లింటనేజేయు పాప-పుణ్యముల కనుభవము జూచుకొనవ
మానుమింక నై ననీదుదుచ్చున్ మాన్యలబోధనినితెన్నబడుమా॥ పూ॥

1 అన్యతమువల్లకు - ఘనులకున్యతా పాపములనుకాదుకాని అన్యతము
పెనుకారణమున-చున్వచ్చునట్లుకాదు శ్రమలక్షింపబడి భయముకొల్లకు
పడికిపూనినవ్యసముల జెందకు - బాహ్యములతో ముగిసి జూచుకు
తనివిగొనుమనయంబు నారాయణ-నామ సమర్థము సీత్యపించుమా
॥పూ॥

2 పెద్దలగూర్చి జెప్పించి పెద్దల కావలయును అనగాకావలయును
పెద్దలదేదాంతమునకును ముందు ముందు భంగముగలవి అనుచు
దేవాలయములందు పాప సేవలగునూహా పద్ధతి ముఖ్యముగా
పనికొనియున్న నై స్వీయకులచారముల మామ ముమతములను గొనకు
వచ్చి. అందు జూపి కొన్ని అంశములు
మాకొనర్చుకు మీరుచూడండి
నోరుల గొప్పగు నెల్లకు మోహ్యముగా
సర్వము నిర్మలమయమని శాస్త్రముగొందు
నాధికారి - చతురస్రము

3 సరిగాను పాప సేవనిధి-న అనగా సరిగాను పాప సేవనిధి
పాపధర్మములను బ్రతుకుచునే - సరిగా పాప సేవనిధి

4 మ పాప సేవనిధి పాప ముగా రీ సరిగా - మ పాప సేవనిధి
నిధి పాప ముగా రీ సరిగా
ధరన్నీచగోగంబులతో బాన్దనేజూ - నమరున్నమనము
వృథాపచ్చియే॥పూ॥

మి॥ పనిధిపమ గరి సరిగ మ పనీనా - నిగరి సరిధి పమ
గరి సరిగ మగా
పరుసగనములను బలుకగనేలా - పరుసగనములనుబట్టి గొనబడునా
మ పాప సేవనిధి పాప సేవనిధి పాప సేవనిధి పాప సేవనిధి
పరాక బాని మేలు ముచినా - పరాక బాని మేలు ముచినా

నీ సర్వేశ్వరుడు విగాహమున కై యూహ్యున్వే సలిపి జీవులకు నృశ్టుల విధించి
తనహామిహాముంచితాసాక్షిమాన్వే జామిదగన్నటక సూత్రి హా
యదియెరుగక జనులభిమానమున నిహకర్మములను దాము

కతకాలమని

మోహశోకములు భారమును సంతారనానిసిధి దరిచేర లేకు

గానెవరిమేసలగల గడువఱక
దయయు సత్వంబు సుతతియు దప్పించక
శాశ్వతానంద పదవికి సాగదలచి
సందియమునూని డెందమాశాత్రిబాంకు॥

హరి కాశోజి - చతురస్రగతి

ప॥ హరిహరిహరిహరిహరిహరియనుచుననా - మున్యదించెనీ కెండు కెమననా॥హ॥

అ॥ దురిహిమి క్షై నమాన వెమననా - దూరాలోచన సేయ వెనుచనా॥హ॥

వి॥ పరిభామిని నుపసమించిమరి - వారిభక్తలను బరితాపములిడి
మరిణనెండు బిఁ గోకించునిన్నా - మున్నుచు దేవుడు మూర్ఛిగాన॥హ॥

1 వెలిసి వెలియనూచే నీపట్టు - దిగులుజెం దవనే వెలిమననా
పలుమరికి నైన దెల్వదెచ్చుకొని - పశ్చాత్తాపముబడవే మననా
చలనంబెప్పుడైన విడువవుగదా - కలనైన న్వేలితి మానవుగదా
సలితయావభోగ భాగ్యములు - కలకాలముసతిములనియెంచకే॥హ॥

నీ. తెలియనిసుఖదుఃఖములుబాందికొన్నాళ్లుపాత్తిశ్యలోబడిపారలినావు
తలిపొడ్రులగుదప్ప వెలిలోక మెరుగక తప్పటదండుల దారినావు
కొన్నాళ్ళు పిమ్మటంగోతిచేష్టలగల్గి గుడుగుదనంబున మృచ్ఛినావు
అటుపలుగొన్నాళ్ళు లడిమీసవలవున గడుమోసక డైలం దడవినావు

ఇన్నడెరిగియు నెరుగక గొప్పకొరకు

వ్యధా సంసారమున దేవులాడెదీవు

ధరణి నీమీద నేమి కానిననానా

చు లునికి నైన డెనినూ శానినూకు॥

కవకాంగి — నిర్విట.

ప॥ ప మ ప ధ పీ నా ని ధ ప మ గ ధీ హ — స రి గా రి గ మ ప మ॥ప॥

హరి ధవంస్త్రేయకము మిమిగంగా — సరిగా నిపును హరి॥ధ॥

అ॥ రి స చ నా రీ గ మా ప ధ ప మ — ధ ని సా రి చ ని ధ ప మ మా॥ప॥

సుజనులాగా తరించుట కిది — సుభిమోము సుగతి నిలవ

ప క ప సా రి స గ మా గ రీ ప ని చ రి ప ని చ రి ప మ గ మ॥ప॥

నిజముగా సకలభూతములకు — స్వీకరమును ధనిమన గొరలక॥ధ॥

1 ప మ గ రీ ప రి గా మ పా ధ ప — ప రీ ప రి గా మ పా ధ ప

సకల సంపద లగ్నికంబులు — జగత్సమిధి ధర్మ దేవ

స రి గా మ ప ప ని స రి ప ని చ రి ప మ గ రి గా మా ప మ॥ప॥

అకనేల మన కిచ్చకము బూ — అకముని పుష్కరిత శ్రీహరి॥ధ॥

2. ధవముకానాసిన దంభమున్ననము చీరచలికములు సేములము

కామసంక్రొత్తై కా నెంపుకొంగి కాగ ను గుంచుము

స్వగుటంబవృత్తి ముము విహారము లిది హరి సౌఖ్యంబు

నరలనలము

వేగొడుటకు జెగ్గవేపంబులజెన్గి గెడె ముం గిహరిగలములు

అల రిగంతెపురేపు మున్ను ముదిరి

జేరునై యొచి సంకుప్త పరిమగను

మఃఖమే మిగిలియుండును ముగిమనసు

గాన సహజోగములము గాక్షిగగు

ఘంటారవము — శ్రీహరిగీతి.

ప స గా గ మ ప ని క — ప ని ధ ప మ గా రి గ

హరికా గొలుచుకొండి — యథునియలె పా॥

అ॥ రి నా ని ధ ప మ గ మ ప ని స ని ధ ప మ గ రి స గీ॥ప॥

తరించుటకిది గతిసుగీ — త్వరిన్నిజము ఇలియుగీ॥హ॥

1. ప ని ధ ప మ గ రి స రి సీ — స గ మ ప ధ ప మ గ రి గా॥

సకల జగమిది కలహాలిక మృషయని తెలచు॥

ప న ని సా రి స గా మ ప మ నీ-స ని ధ ప మ గా రీ స రి ని॥౪॥
ప్రకృతికంతటికిగారణము ని-త్యనిగుపము శేషోమయివి॥హ॥

౨ గా మ ప మ గ సా మ గ రి స నీ ధ ప మ ప ని ధా పా॥
ఎందుకు వెనునిష్ఠులు మ-రెందుకు జపతపంబులే
మా ప ని స ని గా రి స రి ని-సా ని ధ ప మ గా రీ స ని॥స॥
సందియమునుమాసి సరిగ-సత్యమెప్పుడు వాకోనుడు॥హ॥

సీ॥ సకలప శిష్యులచే సన్నతబొంద సత్యంబుకంటెమరి సాధకములేకు
విధికృతంబులుగా గుర్వ్యధలుచేప్పింప సత్యంబుకన్నగోరు దానిలేకు
పాపాత్ములు చేయు బాధలనడిగి ప సత్యంబునకుమించు శరణలేదు
భోగునన-నార ఘోర గొగముమాన్ప సత్యంబునక్క సోషధములేకు

దుష్టసంహర్తమున దురిశ్చప్తమునను
గల్గనిదెడల యిక్కలకరియు
సత్యచంఘలు తుగుకు బ్రశ-క్తితో
జగదును గల్గినతీయగు జానకినె

సామరావధి—రూపకము

౧॥ స రి మ ప దా నీ నా-స ని ద ప మా గా రీ సా॥స॥

అకలు కలకస్పం-బధకము సత్యాత్ములకే॥య॥

౨॥ రి మ రి ప మ ద నీ రి నీ-స ని స ధ ని ప దా మ గా రి॥స॥

ఒకయే డయినన్యుఖం-బాదవెనె నీతారామల॥క॥

౩॥ ద పా మ గ రి సా రి మా-ప దా ని స రి గా రీ మ ప॥

ఇకేమనెద బ్రెక్తియా-డుకొన్న మొదలదంపతు

మ ధా ని నా రి గ రి సా ని-స దా నీ ప దా మ గా రి॥స॥

అకబ్బు దుడకనులబాధ-లకున్నేర లేదుచూడ॥ల॥

౩॥ పరిణమం! ప్రాప్తి మగునాడెహానకి రామునితో పరిణమమునకు
 మామనంబున నొయి మగమన గల జేబుతో దళకంబు చేతను పరిబడి
 పది నెలలమీదెన పతిహాన పలి మన పిరిపబుగ్గంబున నిగ్రహిగలిసి
 తనదుపాతివత్యమున కిగ్నిపాపి గానభవితో పం యాస్మకంబునుగో
 హాయిగా గొన్నియేండ్లు ప్రియభిష్ట
 పియన పెసినెట్టితోనుగో మంతెచ్చి
 నిండబడి మూలతీమణి నిగ్రహములు
 సమయమున బొంబ దిరిగి కష్టమునట

చనస్పతి — శుభగతి

౪॥ దాని సోపని దపమ-గా ^క సని పని పని1 దా
 జానశివధము స-దానంబునభవము ॥జా॥

౫॥ శీ గ మా ప ద ని ధ-ప మ గా రి సా ని ధ ని1 గా
 మానవంతలకెల్ల నుహిమతో నివర్తనము ॥జా॥

౬॥ గా మా ప ధాని పా-గ రి సా ని గా మా
 హానస్మకంబు స-దాన గమోద బు
 గాని పని సని రి సని-స గ సని దని దా దా
 గాని నినుపచిరితము-కగుశారపభరితము ॥జా॥

౭॥ నైదేహిసూక్తి ప్రియభిష్ట యెడ గాజితకేంద్ర శ్రీరామచూ
 శిష్టరక్షణమును దుష్టశిక్షణమును సేయుచయోగ్య లోహమున
 నేలుచుమహి కెల్లగృహముగధర్మంబుడగుచుచునొక యుగ మ్ముహూ
 శతకోటిమనోధ సౌందర్యమూర్తియెట్టి కెక్క ముగాని పద్మశిలచ
 పక్కలోపల బూర్ణగర్భంబుతోడ
 దొడరికూర్చున్న యిల్లాలికడుపు చేత
 బ్రేమగా దడుముచు ముగ్ధజ్యేష్ఠునిచు
 మందహాసంబునంబల్కె మంతెనముచ

నాగానందిని — చతుస్సౌజాతి - త్రిపుట.

ప॥ ప మ ధా ని స ని రి ని స ని దా ప దా - పా మా గ మ గ రి గా

మ ప మ గ రి స ॥ప॥

పరమాత్మనిష్ఠపవనహాయిగా-బ్రాహ్మేశ్వరి మనముంటిమిదివరకు ॥బ॥

అ॥ ని రి ని స నీ దా పా మ గ రి స నీ - స రి గ మ ప దా ని స ని

ధా ప మ గ మ ॥ప॥

బిరబిరఃత్సంతానము గనుమా-పితృభూతామునీరమఃపంశమర ॥ప॥

మి॥ రి గ మా ప దా ని సా నీ స రి గా - మ గ రి గా గామాధానీ ॥ప॥

పరిమార్చినాడ దుష్టాసురులక - ధరిణియెల్ల నిష్క్రంటకంబయ్యె

ద ని స నీ దా ప మా గ రి గ మ ప - దా ప మ గ రి పా మ గా

మ రి గ మ ॥ప॥

తరుణినికోర్కె నిండుగర్భిణిని-దాచక చెప్పమెద్దియై నిచ్చెద ॥ప॥

గీ. అనిసవిని ప్రాణరాఘుమూఢ్యకనులమారుజానికి కృత్యగురాభిరకవి

నిసయమున్నంతసంబను జనువుమీర । ముక్తిముల్లెపు నొల్క

స్వస్థాభివత్కె.

ఝంకారధ్వని — రూపకము

ప॥ సా రి గా మా గ రి స - నీ స రి గ మా ప మ గ రి ॥సా॥

ఏమి నాపుణ్యమిట్టు-లీవుకోరుకొమ్మనియెద ॥వే॥

అ॥ సా ని ధా ప మా గ రి గ - పా మ గా రి సా ని సా రి ॥సా॥

సామిసికకాక్షమున్న - జాలదాయికేకోరంత ॥యే॥

మి॥ నీ స రి నీ సా రి గ రి - దా ప మ ధా ధా ప మా ॥

వేమరు నీపాదంబులె - నామదికిందోచనీ॥

గా రి గ మా పా మా గ రి - స నీ ధ పా మా గ రి నీ ॥సా॥

కామితమందారాత్రిజ-గదేకవీరాభరా । యే

1. నీ న పీరి గా మ గా రి - పా మ గా మ గ రి గ థా ||ప||

వి నా మనో హరుడ - యుతి ముద్దుజరిపెదే

నీ ద ని ప వ ని స రీ గ రి - సా ని థా ప మా గా రి స

కా న చ ముచ ముచిభార్యల - గాంచు వేళ్ళ జెల్లించుము

నీ సా రీ గ మ ప మ గ రి - నీ ద పా మ గా మ గ రి

నే న ప్పణ్ణ సతులకడ - నెమ్మి తోడ సత్కథలకం

సా ని స రీ ని సా రి గ రి - మా గ రి గా పా మా గ రి ||సా||

వీనులవిందు సేసికొని - వేగమె సకలవిదలచెద ||శ||

గీ|| అనిన నంగీకరించిన యధిపుచెంత| గొర్రెచరించుచుండెన్ గోమలాంగి
పిదప గోగాముకుంబూర్వవిధిబురంబు| జెగవులవలె జనులతోధింపనేగె|

ఉ|| నామునిమాడసంతతి నివారిత దుష్టసమాజసర్వర
ద్రావకముఖ్యరామ పవకంబనిరంతరి బస్తిపఖ్యసు
శ్రీమత కామరూప రవిశిక్షిత వేదకలాప ఘోషలం
కామరూగ్ని సాయక సమాశ్రితసంచయ సౌఖ్యదాయకా||

పంచచామరము|| సముగ్రలఘున ప్రతాపశాలి గామనోత్తమా
విమతః గణే లతాలవిత్రీ సాధుపత్తమా
సమస్తవేదశాస్త్రసావిభాగదాశ్రితావనా
సమీరపుత్రీ రామనామసార నిత్యజీవనా||

వ|| అవధరింపు మొక భటుండుమాత్రము వెంటకొనుచున్న శిక్షణశిష్టరక్షణ
దక్షుండగు శ్రీరామచంద్రుడు మాకు వేషముతో భూలోకమున సస్యము
విడుచునట్లు క్రమక్రమముగా సాధారణములనుండి క్రిందికిదిగి శిష్యును
యంబున గోటకావలివారల జాగరూగతం బరీక్షించి-సింహద్వారంబు
వెడలి-యగజైవం తెసందాటి-నానావిధముల క్షుంబులచరకులను సమ
నున్నచివెడలుపు తిన్ననిరాడనిధియంక శీనుడైన కొండకలుగల యా
మెల్లగ గడియకొక యడుగువేయుచు గొప్పపాపములను గొప్పగ గాంచు
తమ చిరుతమాపుల సహజదార్య గాంధీయ శాస్త్రాధారంబు గొప్ప

మింటిమబ్బుల వెడదచెవులం జెదరజున్నచు, దమహృదియనిర్మలత్వముం
 దెలుపుదంతకాంతులుదిక్కులన్వెన్నెలలుగాయ-నల్లవూరనై నశోధించి
 నిమిషోపాయంబునం బట్టజాలుతుండగ్గింబున నేలదుడుచుపట్లపూత్తి-
 రించుచు-దెవలదరఘోకరించుచు-నెట్టికట్టబులైన సహించియల్పుకు
 లొంగియైన లోకోపకారంబుగా నడచుటయే జన్మకుసాధకమనునట్లు
 మావంతులవశంబున మేనులంబు కట్టశంబులనలంకరింపబడి-యె-దే-
 నం దమయాన్నత్య బలపుష్టులకుసాటి లేవని యిరుప్పక్కలం జయఘట
 లుమోయ-నూగుచుంబిల్లకొండలనలె నడతెంచు నేనుండు లవ్వెన్న-
 శాయమాంబులకిముంచుబొంగులనలెనుగనంక మెకతెత్తిసురూపిత్రిప్ప
 కొనుట మెంకన్నట్లు మెండ్లిచెవులతోడి చిన్నకోలశలలనాడించుచు -
 దమయందమేజంతువులకైన లేదని నిరసి చుచీరునప్రేమాకుపెదవులనాక
 సంబుచప్పరించుచు-నెట్టిబరువుతోనైన నామడలగుండులుగ నకునగల
 చునుగవంబునం మాగినచ్చు బేగిరావు-లాపినపవిత్రచాజా-మాలతో
 రబ్బరుబంతులవలెదుర్చుచు నబ్బరపునడలచు డాంబాజీలు నేయుతురు
 పుగుర్చింబు-లాపిన్కట నొక నో మహతాబు-లొక్కెడజిచ్చుబుట్లో-కట
 దారాజువ్వా-లొక్కప్రక్క ఈతచెల్లుతావున నెగురు కాగితపుబుట్ట
 లొక చెంత వెన్నముద్ద లొక వైపున నొక్కొకమూల జక్రంబాలు మొద
 లగు పలురకంబుల బాణసంచా-లాతగునాత పూ - చెడివిమృశసరస్సు
 దొట్టిగరిపి సాను - లాపయి రన్వోలు వీరిణము, తాపా - టకోరా-
 సనాని - తూతూబాకా మొదలగు పెక్కు రకంబుల బాజాబజంతీ
 వాద్యము-లాపై నిత్యకన్యాత్వము-నిర్మలదృష్టియు-సంతత పరమేశ్వర
 సేవయు వాసికెక్క సారంగి తపలా దొట్టిమఘుర ధ్వనుల సహాయంబున
 భక్తిరసముట్టిపడ జగదాహ్లాకరంబుగ బాడియాకు దేవదాసీమణులవల్ల
 వింజామరలు వీచుచు గర్హారపు దివిటీలుపట్టుచు - వేదమంత్రంబులు
 చదువుచు బవిత్రవస్త్రంబుల నొప్పు బ్రాహ్మణోత్తములు మోయు
 బంగరుటండలంబున వేంచేసియున్న గౌరీశంకర విగ్రహంబుల దివ్య
 వివాహమహోత్సవంబునకు బూర్ణ కలశంబులంబట్టి రాజహంసలగతి

వచ్చు పతివ్రతామణులు - చిట్టచివరకు దేవకార్యములగు పురమండలి
పిన్న పెద్దలంతయు నూరేలు సంబరము గావించునేడి కద్దుతానం
నములొంది - నెండియు నెల్ల వీధులు సందులు మూలలు తిరిగి
యందందనూ కాపులయ్యెను నైతకు సంతసించి యుతటం నొడుబుగ్గి
దిబ్బలు ముంటికంపల మోలులు పలురంగుల తడిపొడి బట్టలమేలులు-
నూడిద పెంటలం బొల్లుచు - దాంపత్య వైభవంబున నొండొరులం
దన్నుకొని కాట్లాడుచు నారోహణావరోహణానుసారంబుగ విలంబరూతి
కాలంబుల న్యకలశోత్పహృద్యజనకంబుగ గూయుగాడి దేవులల చాకలి
పేటలో బోవునప్పుడొక చాకివాడు తనభార్యతో వక్ష్యమాణంబుగ
జగజమాడఁజెప్పె॥

బలహంస — చతురశ్రిగతి

ప॥ ధా నా రీ మా ప ధా సా, నీ ధ మా । పా ని ధ సా ని ధ నీ ధ ప మ
రి మ గ సా ॥ధా॥

ఓసీయోమా మలాశిచాలునీ-నేనముమోసము-చెల్లెగిరి తెలిసినే
॥యో॥

అ॥ ధా సరి మ రీ మ గా సా - నీ ధా ప మా ప ధ సా । రీ మ పా మా
ప నీ ధ - పా మ రి మ గా స నీ ॥ధా॥
నాసెలపులేక నీక-న్నయింటికేగితివి । నాకునిమీదనిక-నమ్మకము
లేదుపా ॥మో॥

1. ప ని ధ మా ప ధ సా ని - ధా ప మారి మా గ సా రి । ప ని
ధా సరి మ గా స - రీ మ పా ని ధా ప ధా మ ॥నా॥
బల్లలపండుగకీత-కల్లుత్రాగిన్నికోర!నల్ల గాదనుచునీడు-చెల్లెయింట
దాగ లేన ॥యో॥

గీ. ఆనుచు గోపంప వాకిటకాలిసిక్కి
పొమ్మనిన వానితోడ రాముండునూ
కాపువలె నడ్డపడి యోహనుగను
వదలకుము భార్య ననవాడా పలికెన్

మేఘురంజి — శ్రీశ్రీగతి

స॥ సా రి గ మ ని స రి ని సా రి - గా మ ని స రి నీ మ నీ ॥సా॥
మందితగవరవలెసిరు - మధ్యబడితి వేమయా ॥మ॥

అ॥ సా ని మ గ రి గ రి స నీ స-౨ గ మ నీ స నీ మ గా రి ॥సా॥
ఉంచుకొనుట తగునెదీని - యొలయుట జేరువాని ॥మ॥

మి॥ నీ స రి గా మ నీ మా గ - రి స రి ని సా రి గ మా గా మనీ
స రి ని సా రి - సా ని మా గ రి స రి నీ ॥సా॥
ఎంచగరావణుండొద్ద - నుంచుకొన్న సీతను బిల్పించి నిండమోసి
యేలు వెర్రిరాముబంటువాహో ॥మ॥

1. సా రి గా రి గా మ గా రి - సా రి స నీ మా గ మ ని రి
దుడ్డుగల్లుగొప్ప వారి-దోనము లెక్కింపరెవరు
గా మ నీ మ నీ స రి ని - స ని మా గ రి గా రి సా ని
గుడ్డలేని పేదవారి - కులమెంచగ పెన్దిలంత
సా రి గ మ గ మా ని సా రి - గా మ నీ స రి గ మా గ | మా ని
స నీ స రి గ మా ని - నా ని మ గా రి గ స రి ॥సా॥
అక్షపదకు మాటబొందినట్టి యాలిపొందికేల, క్షంగపౌరుషములేని-
సంపదనా తెల్లనకా ॥మం॥

గీ. పంథమున దొడలపైనిడి వాకు దొంగి
లించి కూటమిగోరి పెక్కేడులింట
నుంచుకొను నాలి మళ్ళి రప్పించి రాము
డొరయిల్లాడు వరల నీతబెట్టె.

క. అనవిని సిగ్గువడిగిరు
క్కున నారాముండు పోటకున్నల్లి శరిం
పనలవిగాని జనుల నిం
దనుకూరిచిలోన నిల్లు తల్లడమండె.

రాగవధాని — యాపికము.

౧॥ సానిధానిదాపమగా - రీసనీధనిసనీసని॥ ౧॥

ఏమిసేతుడైవమనే - చ్చినినిచెనుచెని॥ ౨॥

౨॥ గామధాపధామచా - ధానిసానిధానిని॥ ౩॥

భూమిజాతియిన్ని సంతాపముయ్య మిచ్చునో॥ ౪॥

౩॥ రీసనిధనిసనిధనిధమ - చాధనిసానిసాని

నీమముగలరఘుకులమున - సేవకీర్తిపాలెతి

రీగమచాధాపమాగ - రీసనిచానిసనిధని॥ ౫॥

చామరులుంగూడనన్ను - బాపకేసియకటా॥ ౬॥

౪॥ సారీసనిరిసనిధనిధ - డమగామసధనిసనిసని

ప్రాణేశ్వరినెకయవగు - యపవారముబడయవగున

సారీగమచపమగామ - సీసనిసానిధని

నేనెందుకుబ్రతికినాడి - నిందితకమునయో

సారీగామాచాధప - మాపధసీసానిధసీ

భూనాథుడేగహిత - భోగములాపించినవో

రీసనిధనిసనిధసామా - గామాపధసీసని॥ ౭॥

పూనియతనిప్రజలుధర్మ - ముదపప్రసంశయమా॥ ౮॥

సీ. అగ్గిచేదంబట్టునట్లుయోనిడసీత వట్టినిదంబడవలసెట్లు

పరగృహమందుండి మగిధలేజేరి స్త్రీలుజానకిసాటిచేపుడురింక

భార్యపై వలపున జారుపమున్విడనాడితినమూట నేపివిడి

జకలంకసూర్యాప్తయమున బుట్టిననాకునిదితి స్నేహంబునెడలరాడు

ప్రాణపదమైన భార్యను బాచుగలన
 యిలను ఘోరాపకీర్తి సహింపగలన
 కటకటా ముందునూయి వెన్నకునుగోయి
 యెద్దియుం దోచకుండా నేనేమిసేతు.

క. ఈనిందికోచిన నాగ్రాజునుమతోధమయస్సల్లనకీర్తి
 మానుకొనరు ప్రజ గానక | బ్రాణేశ్వరి నెడసి కష్టమైనసహింప

గీ. తాను కష్టంబుపడియైన ధమపథము
 వలదుతెప్పింప బ్రజకు భూభక్తగాన
 నిందబోగొట్టుకొనుటకై నిశ్చయముగ
 భూమిజయు నేను విడిచి పొగలనలయు.

ధవళాంబరి — జంపెతాళము

ప॥ ప మ గ మా పా ధ ని స రి ని ధా ప మా ॥ప॥
 అరయమారాచబ్రతు — కందరికి దెల్లమే ॥య॥

అ॥ ప ధ నీ ధ వా మా గ - రి స నీ స రి గ దా మ ॥ప॥
 యిరువేదయేమేలు — పృథివీవిభునికన్న ॥న॥

మి॥ స ని ధ ప మా గా రి స - ని స రీ గ మ పా ధ ని
 ఇరువురకుం దొల్లిటి — యెడబాటను గాయము
 స రి గ మా ని ధ ప మ గ - దా మ గా రి గ మా ॥ప॥
 పరగమానియు నిపుడు — పచ్చిజూపినయో ॥య॥

చ. బలిమిని రావసుండు తనుబట్టి గృహంబునుంచు కొనకై య
 వ్యల బెనుమంటలోదుమికి పావనతం గనుపచివచ్చు నా

నెలతకు దప్పులేకు కలనిండుచు దెల్పినచాకిర్లలే
దొలరియుజానకేబ్రానికి యుండుటరాదగు నేరమాయ.

గీ. పక్షిముఖుచేత ముర్రాబుబడిననీత
చిచ్చుమెప్పించితిరిగి నన్ జెందునట్లు
ఇపుడు లోకాపవాదము నెకసొమ్ము
జారులందరు మెచ్చినన్ జేరుకాలి

క. అని కృతనిశ్చయుడై ల
క్ష్యమిం బిలిపించి వేగుజామున లజ్జా
వనలముఖుండై రాముం
డనియెనొకంతటికి ధైర్యమాయచు నిలువ

నీతిమతి — త్రిపుట తాళము

ఘ॥ సా రి గా రి స నీ స రి గా రి - పా మ దా పా మ పా మ గా రి నీ ॥సా॥
వింటివా యనుజామనకెంత - వింతఘోరాపవాదనచ్చెనో ॥విం॥

అ॥ ధా ని సా ని ధ ప మ ప ధా ప మ - గా రి గా మ - మూ గ రి
గ రి స నీ ॥సా॥

కొంటెరావలుడటులదా జెర - గొన్ననీతను దెచ్చితినటయహా ॥ విం॥
మ॥ ధా ప మ పా ధా ని సా నీ ద-నీ స రి గ రి గ మ ప మ ధా ప
ఒంటిగనీరేయినే రాచ-బంటుభంగి బురమున దిగిప
ధా ని స ని ధ పా మ గా మ ధా - నీ ధా ప మ గ రి స ని ॥
గా రి స రి ని ॥సా॥

తుంటరియొకచాకివాడునా-తోబారుల్టులనుకొనుచుండుర యొ॥విం॥

1. సా ని సా రి నీ సా ని ధా పా మ ప మ ధా ని స రి ని సా రి
ఎన్నడైన లోకాపవాదం - బెరుగబోవని సూర్యవంశం
సా ని ధ ప మ ప మ గా రి గ రి - సా ని సా నీ గా రి ప రి ని
నిన్నిది-ములకు రావలన - నిశ్చింతిం బె ॥ విం॥

కీ గమపమాపథాని సక్రిసి- సనిరీ సనిధపమగను
ధామగదా॥

కిమ్మహినయోనిజాతప్రసక్తే-యక్షనైన గొరతగలదె-సతీమణి॥య॥

ద్వీపన॥ అనవిని జానకి యపుసు లక్ష్మణుని ।

క్షణముండు మనివేగ స్నానంబుసేసి ।

2 వెలియుడువుంగట్టి వేల్చిగ వేసి ।

పాలుపుగ గుంకుమబొట్టును బెట్టి ।

3 గొరికి పూజలు గావించిమరది - హోరధమెక్కి సంతోసంబుమీర॥

వ. అంత నాయరదంబు నాయువేగంబునం బోవుచు నెడనెడి నానావిధ పక్షి కూజితగులులం జెలంగి పూవుపించె దోరపండుకాముని నొప్పారి దుజ్జానహృదయంబుపోల్చి దమోభూతంబై బ్రోవుచు గాని పెందోటలుచు జుట్టునకుం బిల్ల వసుసఖాలి చుట్టు వెలుంగుబలియు పేగా ముద్దపుచెల్లుకు నడ నుదొలుతె దలచంద కిష్టపడినంగాని సులభజీవనము దొరక దాపై నొన్నశృంగుబుకాప వచ్చునన్నట్లు సంసారులపోల్చి- వంగి లేచుచు సుఖదుఃఖంబులం గిర్చికు నేతంబులు దమగుడ్డు దొడ్డు రాసు డెందంబులవలె నిగూఢంబులయ్యు బరోపకారంబుగ బక్షిణమీచు నూ తులదాపున బలుతెన్నుల నిరుదట్లబరురకంబుల కూరపాచుం బెంచుచుం బారుకాలువనీళ్ళం బెరుగుచు వరుసలుగట్టి తమశీయాని పక్షి మేనుల వెల్లయాకుటునుపులం జుట్టుకొని ముత్యములవలె కిచ్చుచు కొనలు మాత్రమగువరచు చెఱకుపెరిళ్ళను - నేరంగి పై కుల్ల మిగిలిన నీటిగూడలందోడు పొలము కాపులదిట్టుచు బురవనశ్శిక్షిని చేపల నీసడించి వెల్లులు పెరుగుముసలి చెరువు గర్భంబుల మొడి యాగుదుబ్బుల తెగబ్రాకు నత్త యెండ్రికాయల బొడుచుకొని తినుగుడ్డికొంగల నెద్దుచాటుననుండి పడమోడు వేటకాని కూలి తనంబునకు బరులుగ వానియపండులం గుచ్చుకొని కిచ్చినిమక వాసిందుదకు దోడేళ్ళ కిప్పగించు పెద్దతుమ్మముళ్ళనిండి శుష్క విస్తీర్ణతంగలిగిన మెరకలును నడిమిమూరముగన్నదనీక పిన్నపెద్ద తర గతిగా బాగుచీర్చి వానకుంజాడయవకు కొండశిఖరముల బెన్న

దల నరకోనుపొడవునంబడి చుక్కులకు బుగ్గలుపొసుచునట్లు ముత్తైపు
 తుండర్లం జిమ్మచు సహజ కవితాగానంబు లకరణి యధేచ్ఛంగుక్కి
 పారుతీయని మెడిసిటిధారులు మెట్టలుగదిగినిల్చు కల్పదామరకొలంకుల
 చుట్టుచే గ్రుంబండి యెరుగుపనసయనంబులకు నడుమ నందగదలగు
 మొగలిసంపగిపూదావులకుబ్బుగినాగులు సగముమింగింకి మేకల మిగి
 లిన సగము తెంచుకొని యేగు బెల్బులల స్థల్యానశిష్టంబుగజుచు తిను
 రేచులం గరచి చంపుచీమలం దిగమింగు నెల్లుబంటులగ దెగగాల్చు
 వి.మంగుల విదల్చుకాగ్నిచ్చు నెరపునడవులందాటి — నల్లపల సీసా
 యజ గిలంబులు కావలియైరాగ మెడయందుచిగుకంచు ముప్పగంటలు
 ఘణఘణమనిమోయ జరుతేనెగవ్వలనగిషి చేమబడిన పలురంగుల
 కుచ్చులగంతచే పింగారింపబడి యిత్తిడిమబామగల బల్బానికొమ్ముల
 గట్టంబడిన నెమలికుంచెలందంబుసూప రాచతీవి భారమెరుగక యే
 బసయెద్దు నెగబడిం బలుచినుసుల బరువుటంకెంబులతో లక్షలకొలదిగ
 గోలాపాలంబుగ నడుచు గోనెటెద్దుల నడల్చుచు బెళ్ళురేగు పెంధూ?
 న్నాము నారచీరెలు మెడలంగులివింద పేరులుగాల్పేతులు మడుగుల
 కొలదిగ గంచుతోడువులమరియు వింతమోటపింగారంబున నొప్పగు
 నిత్తిగుల కొన్నాడిచూపుల కొయ్యారంబుగ విండ్లాచలు గండ్రొడ్డి
 ల్లిగబట్టికొను బిడారువాండ్రే వెల్లుగుడారంబులకు జలువనీడలొసగుచు
 నామడల మేరవిస్తరించి యూడలుదించు మరీచెట్టుల వేరులకు నీళ్ళం
 దించు పేమాడ్డులనోరలెత్తి మోకాల్చుడి కాపులముదల్చులూతగా బరు
 వుబండ్లలాగు ననుబాతుల డెక్కలం దెమలనీయని మెత్తని యెర్ర
 యెండు ఎంకుబగ్గండకు నోడుగబుక్క నెరిపినట్లు వెల్లఘరఘచేసిన
 కైవడింగాలిచే సాపుచేయబడిన పొడియనుకపరపులకవ్వలన నుపై చెమ్మ
 గలిగి స్పృష్టంబుగ బాములుం బిట్టలు నడుచుజాడలగుపర్చుతిడిదిబ్బలకు
 వెన్న జరు ముత్తైములపగిది నల్లబూసల తెరంగున వెండియుం బెక్కురం
 గులగ నినుకనగుపర్చుచు నద్దంబుమాడ్కి దనలోనిపిత్త పరిగెలన్నిట
 నెల్లుగులగు కిట్టిల బెర్రించుచు వయసుచుక్కన మనసుమాడ్కి ప్రాణ

గుగళ ప్రిసన్నంబై యుబ్బుమాని నన్నవడి మెల్లగబారు నొకయేటిక
వ్వలి యొప్పచేరినంతి.

సీ. అక్షై ననల్లావ నీకదిగబ ధవముగ గాలిచెమ్మటంబొదవెనుక్క
మిన్నంటిచల్వకై మెలఁపునోకుత గ్రన్దచాలుగనిరు ప్రక్కజాచెర్రై
ముంగాళ్ళతోజ్జేబుమొదటగారికొర్రవ్విడుదురుగ బడుకొనెగుంటన్న
యొడమావులగాంచు చెంతయునప్పిలో నాడిపరువుకెట్టలేటిబక్క

గీ. యొడఁబులు పుకెత్తి తుమ్మెదలుకిగెనర్దు
రగులుకొనునగ్గికి గనరాదుహద్దు
అడవిపందికి బురననీరయ్యెముద్దు
వెలసెబనిరద్దు నినువేసనినడుపొగ్గు

గీ. అంత లక్ష్మణులో నీత నచ్చటముని
పల్లెకుంగూతమేరను బండినిల్చి
స్వామిఫలహార మొందించి నేరదేరి
ప్రేమమీరగ నిల్చిన రాముడలచి

నవనీత — త్రిపుట

ప॥ గామా పాధ ప మా ప మ గ రీ - స రి స నీ సరిగాసూపాసూ॥ గా॥

అన్నాలక్ష్మణనాదుకుడిక - న్నదరజొచ్చెనదేమోకాని ॥ మ॥

అ॥ పా థ ని సా రి స ని స ని థ ప మ గ - మ ప థ ని స ని ధా ను
ప మా ॥ గా॥

తెన్నునగూడనపశకునములయి-దిగులుపర్చెనునాదుమదిలో ॥ అ॥

మి॥ సా ని థ ప మ గా రి సా రి నీ-సా రీ గ రి స నీ రి నీ స ని॥

సన్నుతగుణశాలియైనీ-మున్నన్నిశించియిట్లువచ్చితి॥

గా మ ప మా ని రీ స గా రి స-ని ద పా మ పదా ని స రి స నీ॥

తెన్నెలమాని చీకటింబడి-వెతజెందుచుకోరముచెలిసో ॥ మ॥

1. ద ప మ గా మా ప థా ని స రి స-సీ స రీ స ని ధ ప మా గ రీ'
 అరయగానాడబుద్ధిమిగుల-సల్పమైనది గద తానిచో
 స రి ని గా మ ప దా ని స ని థా-ప మా ప థ నీ సా ని థా పా
 వగునిబాసియరణ్యమున సు-చరింపగనే గోరనేలా॥
 ధ ని స రి సా నీ ధ ప మా ప థ-మ ప మా గ రి సా రి సీ స గా
 సరిసరిచాపల్యము స్త్రీలకు-హజంబనుమాట నిక్కమా॥
 మ పా ధ పా ద ని స ని ధ ప మ ధ-పా మా గ మ గా రీ స రి ని॥గా॥
 భరి హజల విరహము మరల-బ్రాజేసునిలోనన్ను గూర్పు ॥మ॥

గీ. అడవి మునికాంతలం జూచు నాసవదిలె
 నెండబడలిక నాయ నిద్రింతుకొంత
 యింటికిన్మల్లిపోదు మంచింతికన్న
 మూయగని లక్ష్మణుడు తలపోసెనిట్లు.

కోసలము—రూపకము

ఁ॥ స ని ధ రీ స రి స ని ధ పా-మా ప మా గ మా ప థా ని

అకట యామెకు గతినరా-మాజ్ఞ నెట్లు తెల్పువాడ

అ॥ రి స నీ రీ స నీ ధ ప మ-పా ద ని స ని రీ సా ని ॥స॥

నికనాఘోరవాతఁవిని-యెల్లుబ్రతుకు నీసాధ్వి॥ ॥య॥

మి॥ స ని ద పా మ గా రీ స ని-స రి గ మ పా ద నీ స రీ

సకలమైన కష్టంబులు-జగమున గల్గి నిండెలుక

స ని స రి సా నీ ధ నీ ధ-ప మ పా దా ని స నీ రి ని ॥స॥

అకుటిల సత్యస్వభావు-లకె కల్పించును దుర్విధి ॥య॥

క. రాముకతి జ్ఞు డెల్పగ । భామినిఁరిపూణ-గభావతి యేమగునో
 నామంగటముఁఛంబడి! యామగువగొను దురన్వశేనెట్లుగండున్.

ఋ॥ ప రు స మా పా ద సీ థ స నీ - దా పా మ పా థ నీ దా సా
జెలియరాదిందు కేకతమో - దిక్కెవ్వరింక చాక యో

మ ప ద ని ద సా ని థ పా థ మా - న మ సా మ పా మ దా మ
నా మ ॥స॥

మువిధి వీంతగ వ్రాసెనా తలవ్రాత రామ రామ రామ ॥క॥

శా॥ అన్నా లక్ష్మణ బుద్ధిశాలివిగదా యయ్యో యరణ్యంబులో
నన్నిట్లాంటిగనుంచి పోవడగునా నకా దల్లిగాజూచె దీ
వెన్నండైన నకల్రపాశ్శుడవు తండ్రి రమ్మా నన్నేగ నీ
యన్నం జేస్తుము పల్క వేమయితివయ్యా వీర రామానుజా.

గీ. అనుచు బలుమారు నీత లక్ష్మణుని బిలిచి
యు త్తరములేక వేసినిట్టూర్పుచుచ్చి
ధరణి నొక పత్రముం జూచి దాని బనివి
క తినరామాజ్ఞకు న్మూర్ఖుగాంచె మరల.

౩ ఎల్లసిల్లులుగూళ్ళ కెక్కగ గుడ్లగూబలు ఋషిపక్షులుం బయలుజాసె
వై దేహిదురవస్థ పరికింపలేనట్లు ఖిన్నుడై సూర్యుండు కన్నుమూసె
వసపుగుంక మము నాక సమున సంజయ న్నేరానవెద్దమ యారబోసె
అంచెలుగా నక్కలరచుచు దెవలందు ధరణిజ కప్పంబు నెరుకజేసె
చీకటి ముసుంగునకా భూరుచింతబండ
చుక్కలు స్ఫీలకై మింట బొక్కుచుండె
బాదలిదవు దివ్యైలుగ గొండపొట్లమండె
జనకజకు నప్ప డిష్టమశనియు నిండె.

౪ జానకీయు మూర్ఖుడేరినపైసేంతయు పెరియెత్తి భయముదొరగియ
క్కాననముం మర్చి తో॥ కానలదందహ్యమానమై యిట్లేడ్చెన్.

పవాని—రూపకము

౪॥ స గ-రి స సీ గరి ని నా నూ-నీ-ధా ని స రి గని॥ సము గ రి ని రి
ఎంత-ని జేసితివిరామూ-నీ-మితి కతిమనవనియె గ ॥ నె॥

౫॥ దా ని సా రి సా ని ధా ని ధ-మా గ మ ధ ని సా గ క్కి ని॥ స॥
సంతోషంబు నిన్నె-మ్మిచ-సాధ్యపడకపుగించి ॥ యె॥

1 ని స రీ గ మా గ క్కి స-ని ధ ని సా ని ధా ని ధా
నిచులాడి కొన్న నేమి-నిజము నీ చెరుంగనా

గారి గతి స నీ ధ మ ని ధ మ ధ ని సా ని స గా రి ॥ స॥

నాచరిత్ర పలికిననీ య-నలుకు నాత్యమిచ్చలేద ॥ యె॥

2 అ-వా-క-మూర్ఖి గాజ్యంబున నితినిల్చుటకు నన్నివనాగ భూమిధ-గ్

గాన బ్రాణేసుచై నేరములేదు కలవా-ర్థి యిల్లక కర్మరంగి

యపివిలోననుడించి య గినసామితి తప్పిదిరామాడ్డు పెప్పించి

నింకగర్భిణిగు నేబ , దురన్య బ్రహ్మపతేక్షి పల్లీమందు

వ్రాసిపోయిన లక్ష్మీ పంపాన గడు

నాకుదోచుగాని యె-గ-గ-వ

రావణాసురుచేత గొంపోచబడి

నాడె చానకి బ్రతుకుట నాదితిల్ల

హిందోళము — చతురశ్రగతి

౪॥ ని ధా మా ధ ని సా మా గా-మా దా నీ స మ గా మ వ ని స ॥ నీ॥

రమ్మా మృత్యువచే ఎంతే-కొమ్మా చచ్చి మునుకునివును

౫॥ సన్న గా మ దా ని స మా గ మ ని ని-సా ని దా ని - మా గ గా మ
గ మ ॥ నీ॥

నమ్ముకొన్నరామును నన్నివచెను-నాకు నీకన్న మిత్రులెచ్చరిక ॥ ౪॥

1. ద ని సా ని ద నీ దా మా-గా న మా గ మా దా ని స నీ ద మ
తినుజోవులారా నే-డిచురాల మీ మాకలిసేరగ

స మ గ మ దా ని సా ని ధ మ గా స మ - గా మా ద నీ స మా
గా స మ గా

ఇనకులదీపమైన రఘురాముని - కిల్లాలనయ్యునిదంబడియీ
మ ద ని స మా గ స ని ధ ని స ని దా మ - గ స మ గా ధ మా
ని ధా స మ గ స మ "ధీ"
వనముననొంటివిడువబడితినింక - బ్రతుకనొల్లమీకుబుణ్ణామగునను"ది॥

గీ. ఇటులవిలసింప జెంగటి యేటిలోన
సందేవాచ్చెడి వాల్మీకి చప్పన జని
యెంతయుం దయతోడ నా యింటిని గని
భయపడకుమని యిట్లనె నయముతోడ.

ప్రతాపవరాళి - ఖండగతి

ప॥ సా రి మా ప స ధా ప - మ గ రి సా రి మ గా రి "సా"
అమ్మనీవిటులేల - నడపి నొంటిగనుంటి "వ॥

అ॥ సా ధా ప మ ప సా ధ - రీ మ గ రి సా మ గ రి "సా"
ఇమ్మాడ్కివిలపింప - నేమికతమో తెలుపు "మ॥

మి॥ రీ మ ప సా ధా పా - మ గ రీ సా రీ మ ప
నమ్ముము నీకింక - నళినాక్షీ మేలగు
మా గా రి స రి మ ప రి - స ధ పా మా గా రి "సా"
జమ్మా భయపడకుము - చూడునేవాల్మీకి "న॥

క. అనివల్కి ధృతిం దెల్పిన | మునివరునింజూచి కేలుమోడ్చిమహాశో
కనినదమున రార్లరుగ్గ | జనకజయిట్లనియె నపుడు సవినయఘటితి॥

క మలామనోహరి - ఖండగతి

ప॥ గా మ పా ని స ని ధా పా-మా - గా స గ మ పా మ పా ని "గా"
ఏమిచెప్పదును తండ్రి - నా-నోముఘలమితసుండి "యే॥

అ. సానిదాచామగస-గమపనీసనిధపా
రామునిల్లాలనిశ-రథునికోడలనునే
మాగాసగమపమగసానిసాగమపాని॥గా॥
సామంతుడగుజనక-చక్రవర్తికిబుత్తి॥నే॥

మి॥ సానీధపమాగస-గామపనీసనిధాచామగమాచా
నిదచానీసనిధపమగస॥గా॥
ఆచార్యుడు రావణుడు - డంటినమూర్తినన్ ॥ బామరనిండబడి -
ప్రాణేశుడిచటవిడిచె॥నే॥

1. చామగామాగసా-గామపనీసనిధప
సీతనాపేరునం-పూతపనిసాధ్యుని
మాగసాగమపామ-చానిసనిధాపమగ
వీతిహోతుడు-బుద్ధి-రీతిముచదానియు
సాగామపనీధా-పమగమగాసాగా॥మాచానీసని
ధప-నీధాపమాగాస॥గా॥
ఈతీరుననాధు-డిచటికిబోదోలె॥ నీనోడప్పకొనెద-నేనిండుచ-
తాల॥నే॥

గీ. అగ్నిసాక్షిగనేసాధ్యుడౌటగవియు
నింతకాలము ననునాధుడేలికొనియు
నిండెనైరింపలేక నన్వికిచెగాన
జచ్చిబ్రతికెదనీవు నీజాడబామ్మ

ఘూలవరాచి—రూపకము

ప॥ ఎందుకీయాడజన్మ - మెత్తితినయ్యో యెం॥

అ॥ మందభాగ్యురాల రాము-మన్నెయొలునిల్పునా॥కెం॥

మి॥ కందర్పకోటిసుందరు-డుం ద్రిజగదేశవీరుడు
నందిటగొనినాధుడు-న్నుండువకడవిపాల్వెన॥నే॥

1. ఇందుకా ననుగొటిలోను-హేదేవినాత్మని
యిందుకాననుబెంచితో విధి-లేశా నాతి శ్రీ
యిందుక హరివిల్లువించి-యెలమిన్నను బెండ్లమూడి
యిందుక నాయి సుమలెడపి-యేలితివినన్నరూమ ||యె||

క పోలబారి నేడ్చుచుసెలక బొరలుచుగర్భవతియగుటనొగలుచు నెగ మూ
పిరి దీయనీతి మేనునిమరిగిప్పిన్నేదదే మూని యిటులనె ||

శాపమల్లగు-త్రస్తనగతి

ప. సారి మా పథా సనీధ-మా గ రీ సారి సనిధ సా||
అమ్మతండ్రినంటినాడ-రమ్ముగాయి టికిపును ||స||

అ|| మా పథ సని మా గాని సనిధ ము గ రి మా గ రి ||సా||
సమ్మదమున నీరాధుని-సమ్ముఘమున తేతు ని ||న్న||

మి|| రీ మ పథ మ పాథ సాని ధారి మా గ రీ సనీధ
సమ్మములులజేయకున్న నన్న మారుపేరిబిల్వ
సా రీ మ పదా మ గాని సనిధ మా పద సాని ధ రి ||సా||
కొమ్మా వినురేపు నీకు-కొడుకులిద్దరుపుట్టగల ||స||

1. ధ స రి మా గ రీ మ పాద-సానిధ మా పథ మా గా
జనకపుత్రివైననేమి-సత్యపరాక్రముడౌరా
రి స రి మా గ రీ సనీద-సానిధా మ పథ సాని ధ||
మునికి భార్యవైననేమి-పూర్వకర్మమెట్టునప్పును
ని ధ మా మా గ రి సారి మ-పాథా సారి మ గా రీ
జనుమా మా మునిపల్లెకు-సందేహింపగనేలా
సనిధ రీ సనీద మా ప-ధ మ గ రి సాని ధ సాని ద ||సా||
వినుము నీదుభిత నిను-బిలుచు నుపాయము పన్నెన ||స||

గీ. ఇటుల బల్లగించి ఋషివైయగదాపె | గోరినట్లు మారుపేరుబెట్టి
స్వీయ గృహమునందు సీతనిగానాడు-జయచు నొనిసతులకప్పగించె.

ద్వి॥ అంతట ఘోరమో దాశ్చర్యములను
కాంతలు గుంపులు గట్టి దైర్యము

2 జానకికిం జెప్పి సమపాయముగను
స్నానభోజన పరిచర్యలు సలిపి

3 అక్కరో చెల్లెలా యనుచు నావులను
మమ, నమో బన్ని మన్నించి బిలిచి

4 మచ్చికగావించి మంచి సామ్యములు
మచ్చటలం జెప్పి మొనరి సన్నిధి

5 నెమ్మది మరపించి నేరుపుతోడ
గమ్మని పూలపరికరము నిర్మిపుచ్చి

6 వెంటవెంటనే లేచి వేళ్లులాచి
కరణిక రెప్పలు గాచుచునుండు.

సీ ఎప్పుడోకం దొల్కరించునోయని నానగోయితయని కూతనేసె
చీకటివలెంక సేతకు నపవాదవీడునంచు మలిగోడిగూసె
వరుసగాజుక్కలు మరిచందురుగు దిన్నెలుగల్వలుండమ వెలుగుబొసె
జైదేహిహయగ బ్రసవించుశకునమ్ము కొమ్మ కెరి కాకిగుఱుకీ

విచ్చుతమ్ముల దుమ్మెద త్వేడక-మోసె
చుగ్గిడక్క వకవలు కౌగిల్చడాసె
దమ్మెరల్పల్పకప్పులు దేవలరాసె
బొద్దు జేగుగురంగు తూగునకుబూసె.

క. జానకియు గభావేదనతో నంతట లేచి మిగుల దొట్టిదైను న
హృదయముదాపున నెంతో నొప్పులుబడుచున్లుగొట్టిలుచు నె.

సాగస్వరాళి - త్రిబిగతి.

ప॥ గా మ పా ధ సా ధ ప మా - గా మ పా ధ మా ॥ గా॥

తాళలేను నొప్పులకో - తల్లులారనే ॥దా॥

అ॥ పా మ ప ధ స ధా ప మా గ - స గ మ పా గ సా ॥

నేల బ్రతికినాను నాధు-నేడసి యిట్టుల ॥

ఉపపల్లవి॥ దా పా మ గా స గ మ - పా ధా స ధా

పాలించరా చలము - చాలించురా ॥

సా గా మ పా మా గ - మా గా స మా ॥ గా॥

ప్రాణేశరామా మొ-రాలించురా ॥తా॥

1. సా గా మా ప ధ స ధా ప - మా గ సా గా మ పా ॥

పుట్టిల త్తయిలు బాసియిట్టు లేనుంటినా ॥

దా ప మ పా ధా సా ధ ప - మా గ సా గ మా ప ధా ॥

నిట్టడవిన్నీళ్ళాడగ - నేనునోచుకొంటినా ॥

సా దా పా మ గ సా - గా ధ స గా మా - పా మ పా ధ సా ధ ॥

మ గ - సా గ మ పా మా ॥

కట్టరామానంజే-పట్టురరామాకట్టుకొన్నదానివిషవకర్జమరానూ॥

సీ. అబ్బబ్బయినొప్పలధికమాచున్నవి యింకెట్టుల్లోర్తునో యింతులార

అడవుట్టుకకన్న నడవిలోచెట్టు యి పుట్టుట మేలగు పొలతులార

నావార్తవదినెకు నాయత్త కమ్మకయ్యకు దెల్పికోడితెం డతివలార

యింక నేబ్రతుక బోనిది నిశ్చయము నాధునగుపర్చుచొక్కమారమ్మలార

తండ్రి జనకుడ కావుమో తెల్లిభూమి

యిప్పటికినే న నాజీవమెలబోదు

యక్కటా లక్ష్మీనా యొక్కరైన బలుక

రేమి సీముదు నోరామ రామ రామ.

క. నోవ్వలీటుల మిక్కిలి పడి
యప్పుడు బాలారునోదయావసరమునకొ
గొప్ప శుభముహూతకంబున
జప్పననీళ్ళాడె జనకజాతి ముదముగా:-.

జనరంజని—త్రిపుట

ప॥ సరిగమా పదపాని సాధప-మరి సరీగమపా మరీసరి ॥స॥
కవలుపుట్టిరి చిన్ని రాముల - కరణిముద్దులు మూటగట్టించు ॥గ॥

ప॥ స ప మ రీ గ మ పా ధ పా ని స - రీ స ద ప మ రిగమపథాని ॥స॥
రవికులంబభివృద్ధిగానను - రాగమునమునినతులు చూడగ ॥గ॥

మి॥ ధ ప మ రి సా రి గ మా ప ధ-పా-ని స రీ గా మ రి స ద పా ని ॥స॥
పవనుకు చల్లగమెల్లగ-వీ-వగబడ్డంబులు వికసిల్లగ
రిగమా ప ద ప ని స ధ ప మ-స-రీ గ మ పా ధ ప ని స రి స ధ ప ని॥
స॥

ననసీరదశకలములనె-జరు-నవ్వున జానకీదేవమును మరువగ॥

గీ. అవును వాల్మీకహాని యాయర్థకుకు
జాతకర్తంబు సేయించి నంతిసమున
బాలకుశలవాస్తరణ నుద్యవిలుకతన
గుశలవులనుచు బేరులక్కుర్తెలకెడ

క. కేవల సత్యస్వాతా
ధీవిపుల బలార్కవిజౌదితి జభ్యాంతా
భావితసీతాకాంతా
సేవక జనవనవనంత శ్రీహనుమంతా.

మాలిని॥ సకలనిగమవేదీ సాధుగానప్రమోదీ
 ప్రకటిత ఋజువర్తమా రామపాదార్పితాత్మా
 ముకుళితఖిలకామా భూరిలంకేశభీమా
 అకుటిలజనగేయా యశ్శారవీరాః జనేయా

గీ. అపధరింపు మయోధ్యలో నపుడు లక్ష్మీ
 గాగ్రజుడు జానకీవిరహానలమున
 దూలు చొంటిగనొక పూవుదోటకేగి
 యెంతయుం దనలోదలడించెనిల్లు

గవాంభోధి — తిశ్రగతి

౭॥ సా రీ గా రీ స నీ-సా-రీ గ మా ప మ గ రి ॥సా॥
 అయ్యోజీవేశ్వరీ-యంతయ్యేనా మనబ్రహ్మ ॥క॥

౮॥ పా మ పా ధా పమా-పా మా గ రీ సా నీ ॥సా॥
 ఎయ్యడనుంటివో-ఏమనుకుంటివో ॥య॥

1. ప థ ని స రి స గా రి స నీ-దా ప మ గా రీ గ మా
 అరయగమనశోకము జ-న్మావధిగాజేసెనా
 ప ని థ పా ద నీ స రి గ రి-సా ని ధా పా మ గా రి ॥సా॥
 పరమపావనీ మనకిటు- వ్రాసెనా కొయ్యదయ్యమయ్యో॥

2. సా నీ సా రి గ రి సా ని-దా ప మ ప ద ని స రి గా
 నిండుగర్భిణివి నిన్ను- నేను విడువవలసెనా
 మా ప మ గ రి సా రి గా ని-స రి గ మ ప థ స స రి ని ॥సా॥
 వెండియు మనయాసలెల్ల-బెరిగిపదటగలసెనా ॥య॥

సీ. వారువిల్లువించి వాయురమునపూనంక నెక్కించుచునున్నగుంట్లు
 పితార్థనడవి నెడలెఱునావేంట దోడ్చెంచుచును సంతుష్టినిల్చు
 బంగారులేడికై బ్రతుకి చనువున నొప్పుచుతిరి వింతమున్నవెల్లు
 కశకంసుడిల్లి తరువాత నగ్నిసాక్ష్యముగ నరపత్నియు పల్లు

నవరనమ్మలకాల్చు మమ్మధునితూల్చు
 మిట్టమీలనులేవు కొంపించుదాల్చు
 నిర్మలవనీతికి బాల్చు నెవగు జేల్చు
 నన్నీ నీమానగన కెద యెట్టులొల్చు

సీ ఎంచగ భౌష్ణరాష్ట్రమును నేచెమమర్యశమక గ్రహంబు శాం
 తించగ నిష్కరణమునకే బలియిచ్చితిగాని నన్ను బా
 ధించెను నీనియోగమును శైంపరి దమ్యమిహో మృగాక్షి హా
 మ్మంచును వాకుచాళి ముపహారముబొంతు కేసుమ్మిమించుకే.

క మోదరాగము—భండగతి

స సా ని మ గ రీ స ని - సా రీ గ మా ని స ని || గా |
 నిండెమును చీకటికే - నీ చేను జక్కనా
 రీ స ని మ గ రి స ని రి - సా ని మా గ రి స ని || గా |
 చందమున విరహమున - కంచుచు టిమి నతి || సెం ||

స మా నీ మ గా మా గ - రీ గా రి సా రీ స
 ఎందాకనైరింతు - మీఘోరశోకంబు
 రీ గ మా ని స ని రి ని - రీ గ మా ని మ గా రి || సా |
 కండెరుంగని నెంగంబుగల్గిదాన

మి|| సా రీ గ మ గ రి స ని - మా గా రి స ని రి
 జెందంబినుముగనే - నిందుంటినిగానీ
 గా మా ని స ని ని మ గ - రీ గ రి గ మ ని స || గా |
 యందీవెలుబ్రీతికెద - వానదొరగి యకటా || సెం ||

ఉ. అక్కట మౌనిపల్లెల విహంగమునల్పి దిరానవత్తు నం
 చెక్కువనమ్మిక న్నెడలియంతయు మత్కఠినాజ్ఞ చే దుదా
 మిక్కిలిమౌనపోయితివి నీనతిమథారగభా వేదనక
 బొక్కుచునుండి యేముయితివో యడవింబడి జీవితేశ్వరీ

సీ. చెలులకు ననుజూపి చిగునవ్వునందల మూచి గర్విం చెద హక్కమారు
 నిరుపమసుందర నిఖిలజగద్గీర యోనాథయని పిల్లువొక్కమారు
 ప్రాణనాయక నిన్ను బొసినక్షణమైనయుగమని చెప్పెదవొక్కమారు
 ఎడదలొక్కటిగదాయెడభులవేరేలనోయంచు గొగలింశొక్కమారు

సర్వసద్గుణ పుంజమా చక్కదనము
 ప్రోవ నాపూర్వపుణ్య స్వరూపమా మ
 దీయహృద్దీపమా యోవిదేహతనయ
 నామజీవంబసీత నిన్నాసినాన.

గీ. ఇట్లుసీతకొరకు నెంతయు బలవించి ! రత్నమంటపమున రాముడంత
 గన్నుమూసి తనదు కలలోన జానకిం గాంచి యిట్లుపల్లెగనికరమున.

మారరంజని — చతురస్రగతి.

ప॥ సీ స రి గా మ ప మ గ మ దా ప మా - పా థ ని సా ని ద పా
 మా గా రీ న ॥సీ॥

పోయిన ప్రాణము తిరిగివచ్చిన - ట్లీయెడగన్నడి నానా జానకి ॥పా॥

అ॥ దా ప మా గా మ గా రి గ మ ప దా - సీ స రీ గ మ గ రీ గా
 మా గ రి ॥సీ॥

హాయిగానీదుకొమ్ముగుడుచున - య్యభోకుండుమనపాదాజానకి ॥పా॥

మి॥ గా థా ప మా గ రి సా ని సా రి గ - మ గ మ థా ప ద ని
 సా సీ థ ప మ గ ॥సీ॥

వేయేల నీవు పతివ్రతామణి - విగదయెల్లరికి నిష్కల్మషవని

మా పదాపమగరిగామాపమా - గారిసానిసరిగ
మపమగారిసని

నీయుదారముహిమగన్వర్చమా - నీవునేనుమరలగలసియుండముపో

ను అనుయోగలక్షణవదేమి కోపమ దురన్యాయంబుగా పొరులెం
తయు సున్వంశము నీకలంబునను నిందస్థేయులగబట్టి స
న్నయధమంబులు తప్పకుండ జనులన్యాసింపగా గోరిన్
భయదారణ్యమునందు బోవితచి ముట్టంగివ్వలాపించెదన్.

గీ. అనుచు వేమనతనకనులముంగటిస్తేత | మాయమయ్యె మరియుమహి
మతో వె
లుంగుచుండునశివలింగమంతటజూచి ప్రణామంబుచు రాముడునుతిసేసె.

హూలిని - రూపకము.

ప|| ప మ గ మ ప ధ నీ స రీ స - రి స ని ధ ప మ గా మా ||ప||
జయజయ కరుణాంతరంగ - జయజయ శివలింగా ||జ||

అ|| గ మ గ రి గా మ గ రి సా ని - స రి గ మ ప మ పా దా ||ప||
జయజయ కామమదభంగ - జయజయ ధనభాగ ||జ||

మి|| ని స రి స ని రి స ని దా పా - మ గ మ ప ధ ని స ని రి సా
జయజయ జలధినిషంగా | జయజయ విశ్వుతకురంగా
ని రి ని స రి గ మ ప ధా నీ - స ని రి నీ ధ పా మ గా మ ||ప||
జయ భవతిమిరపతంగా - జయ యుమాహ్వానభ్రంగ ||జయ||

1. సా నీ ధ ప మ గ రీ స ని - సారి గ మా ప ది ని స ని - సా
స ని ధ ప మా గ రి - సా రీ గ మ ప ధ పా మ గ
స్పృష్టిసిథిలయకారణ - సేవకకష్టనివారణ - దుష్ట శిష్టవివేచనా-
దుర్గాహ్వానయవిహారణ

మా గ మ పా థ ని సా రీ - సా ని దా ప మ గా రీ స
 నప్తనమస్తవిమోహా - నాగచమకలసద్దేశా
 రీ గ మ ప థ నీ సా రీ - నా నీ థ ప థా పా మా ||ప||
 పుష్పవృషధరాడ్వాహా - భూతప్రేలయోత్సాహా ||జయ||

ఉ. పారములేని సంసరణవార్షిధిముద్గి రజస్తమోగ్రహ
 క్రూరనితాంతబాధలను గుందుచు నువిధిచేత జీవనా
 ధారముగాజరించు నిజదార సరణ్యముపాలు సేయు బ
 ల్దారుణకము నత్కులకళంకులము ఎరిజేచుక శంకరా.

సీ. అప్పుడు శ్రీరామున కాలింగమందున విసబడెన్బిల్బలవిశదముగను
 రాముడా నమ్ముము నీమనోభ్రమ జగమంతయుగాని సత్యముకాదు
 నిత్యమానందమునిగూణమగునాత్మతత్వమివిశ్వబుదన మహిమను
 పుట్టించిపోషించి పాలించునట్లుల నాటాడు నిదిరహస్యంబుజుమ్మ
 తొడరి నీనీడజూచి నీవడరనేల నీవె యీ లోక మంతయు నీకుదప్ప
 వేరువస్తువు లేదని విశ్వసించి సర్వమోహంబులం ద్రుంచి శాంతిబొందు.

గీ. నీకునిశ్చలతత్వంబునెగడు వరకు గరుతులొడుత మచ్చాధమరువబోక
 తొడరి-ఈలోక ధర్మంబునడుపుచుండు మేలజేమాట లేననివంతినిజము.

చ. ఇటు కలగాంచి మేలుకొని యెంతయు నద్భుతమంది రాము డం
 తలు గనకున్న మోహము విదల్చిన యప్పురమాత్మతత్వముకొ
 స్ఫుటముగ జ్ఞప్తి తెచ్చుకొని చోద్యముగా జరునవ్వనొప్పి ది
 క్తటములు మోయి నీశ్వరుని దస్మయతన్నినుతించె నిట్లులక.

రఘుప్రీయ—ఖండగతి

ఁ॥ మా పా దా ప మ గ - రీ స ని స రి గ మ ప చ - ని స రీ గ
 మా పా మ గా - మ థా నీ థ పా ||హా||
 ఈవే నేనుచు-నిజగము భ్రమమునుచు - నరింగించితే శంకరా -
 యకే శంకరా ||యా||

అ॥ దా పా మ పా థ ని స - రీ సా ని సా కీ గ | మా పా మ గా రి
స ని థా ని సా నీ స రి గ
నాపంతమాచ్చుటకు-నాకిట్టులద్వైత | భానంబుదెల్పితవ - కేవలా
నందమయ ॥నీ॥

మి॥ మా పా థ నీ స ని థ - నీ రీ స కీ గా రి | సా నీ థ పా మ గ రి
గా మా ప థా పా మా॥
నీకేవిజమును - నేనేయబద్ధంబ - హావిశ్వమంతయు న-హంతార
జన్యం ॥నీ॥

గీ. ఇట్లు రఘురాముడు బరమేశ్వరలన
దనరునిగూడాద్వైతాత్మకత్వమోగి
స్వీయధనుంబుతోడ సశ్చింతమంక
నవిజయు గల వనములో నొక్కరాసు

నీ. పడమట విశ్రాంతిబడురవి తనసినుదినుచో చున్న కొప్పగించె
జానకిసత్కరిం సూనభోంతరములనిడినయల్లు వెన్నెలలుగాచె
సెగమందమైపగల్గిగురుగప్పిరుడంగుపాఁఁఁగుల విరహంబు ప్రబ్ధరిల్లె
సహజగానకవిత్వశాలిదరిక శుష్కశాస్త్రజ్ఞువలె జక్కసారుమోసె
అందముగనట్లుపున్నమసందెమీరజానకియునేకతంబున బ్రాణవిభుని
చెంతదానుండకుంటకుజింతబొంది యెడిననీరయియట్టులనడలొచ్చె.

సాలగము — రూపజము

ప॥ సా రి గ మా పా దా నీ - సా నీ ద ప మా గ రి నీ ॥సా॥
కోమలమేనుశ్యామా - రామాయెటు తాళుదురా ॥కో॥

అ॥ పా మ ప ద ప మా గా మ గ - స నీ స రి గ రి సా రి ని ॥సా॥
సామియపును నీచెంగట - జరియింగ మ సాయెర ॥కో॥

మి॥ గా మ ప దా ప ని దా ప మ - పా ద ని స కీ స గా రీ |
ఈమధురంబగు వెన్నెల - యీ మలయమూకుంబున్

సా నీ సా రి గ రీ స - ని ధ ప మ గా మ గా రీ ని
సామీనీతోడనున్న - సఫలమగునుగదానాకు ॥శో॥

1. నా ప మ ప ద ని స రీ గ రి - గా రి స నీ సా రి గా రి
ఎన్నడు నిమగనుగొందు మ-రెన్నడు నీప్రేమగందు
సా ని ధ పా మ ప దా ప మ - పా ధ నీ ధ ప మ గ రీ ॥స॥
నెన్నడు మోహముదీరగ - నీవునేను గలిసియుందు

మి॥ నీ స రి గా మ పా మ గా - మా ప ద నీ స రి గా రి ।
నెన్నడు నీగభీరవా-క్కింపుగ వీనులవిందు
సా నీ దా నీ ద ప మా - పా గ మారి సా ధ రీ గ ॥సా॥
నిన్నాల్పిట్లుండెనునా - దెంత మొండి జీవుడందు ॥శో॥

సీ. బొరనేమాత్రమె యాలించునటువు సైముడిముడికింబెట్టు ముద్దునేపుక
తోలుత న స్మరిపించి పలికించి మైదువ్వ సరసంబుజేసిన దాణతనము
అలదండకాలవియందూ బికాల్వల తెన్నున నన్నెత్తుకొన్న కూమి
వామాంకముననుంచి పట్టాభిషేకంబునందు నాకుం జేపినిట్టి గొప్ప
వనునెలతప్పినట్లుపితృణమింక ! దీచకగలనంచునీవుబొందినముదంబు
నెంతకనితలపోయుదు నెట్టులోతుక ! నోముఫలమిట్టులుండెనా రామ
రామ!

భోగవసంతకము— రూపకము.

ప॥ సా ని దా మ గా రి గా మ - దా మ గా రి సా రి నీ ॥సా॥
రామ బాసియుంటి నెంత - రాతిగుండెదాననో ॥రా॥

అ॥ సా రి గ మా ధ ని సా నీ - రీ ని ధా మ ద మ గ దా ని ॥సా॥
ఈ మనివాటికలోనే - నేలనిట్లు బ్రతుకగంటి ॥రా॥

ని॥ గాదమ గారీ సరి నని - సారి గమ దనీ ననీ ద
 సమియు బొపంబెరుగని - యింత నిరపరాధురాల
 మాధమ గారి గరి నని - సారి గమాధమ గమధని॥సా
 నామగజేల ననువిడచె - ప్రియ మొకింతయు దలపక ॥రా॥

1 రి సని దాని దామ గామ - దని సరి గామా గరీ స
 జనక జాతనైన నేమి - నకల జగద్యుక్తైన
 రి సరి గామ ధామ గారి - సాని దామ గామ దాని
 యనకున్నా చంద్రురము - నేనుగట్టుకొన్న నేమి
 సరి గరి గామ దనీ సా - రి సని దామ గరీ గా
 అసలము సాక్షిగానా పా-వనలంజూపిన నేమి
 మదామనీ గరి సాని-సనీ ధమ గాధమ గాధ మాధని॥సా॥
 జహపవాదము పాల్పె-సినన్నియుంచెనునిధి ॥రా॥

2 నాధునితోడ సన్దలిపెనని మాని గట్టిగా నాకానబెట్టరాదు
 గానియిప్పటికైన గరుణించకు ట కేహేమహా నాదూరస్పృహమేమొ
 అంతవానికి బుట్టిపట్టి నాబిడ్డలు మధుకరవృత్తితో ముగవలసె
 సంతానభావుడో జనకునికివారణ యెటుస్సిగుమాలి పుట్టెనుదాన
 రామునిక జూడకున్న నేబ్రతుక లేదు
 చంటికూనల నెడబాసి చూడలేదు
 అక్కటాద్వంద్వనంకటమయ్యెవాకు
 నెద్దియుం దోచకుండ నేనేమిసేతు

క. అని కన్నీర్వంచెడి తల్లిని గొప్పని కుశలపుల్లకింది కనికరం
 బన వింతయునంది మునుం బెరయు నిల్లనిదిగులుమిగిలిన ముకుల్.

ధాతువధాని—త్రిపుట.

ప॥ సానిధాపమగామాపాధని - రీసరీగమపాధనీరీ॥సా॥
ఏలనేమాయమ్మా నీవిటు - లేప్పుచుంటివిపల్కు - మాతో॥నే॥

అ॥ గామపమగారీసనీధని-సానిరీగమగారిసారిని॥సా॥
చాలునికగన్నగువంచకు - చాలుమాకును శోకమయ్యెడు॥నే॥

మి॥ పామగమాపదానిసారిస - నీసరీగమాపామగరీ
మేలుగజాలినంత భిక్షము - మేమునేడుతేలేదనియో
సారిసనీసరిగమపమగా-రీసనీధపామాగమపధనీరి॥సా॥
మేలిమిలేక నినుముసలిచా-న్మీతి తాతయేనైన, గనరినాడా॥యే॥

1. సనిధపామాగరిగమపదని - సారీసనీదాపమ్మా
మరియు నీవేడ్చినను నిజముగ - మాతోడుసుమ్మా యమ్మా
సరిగమాపాధనిసరీసని-సనీదామపమాగరీసని
సరిగమాప్రశ్నముల కిప్పుడు - సమాధానము మాకు దెల్పుచు
రిసనిదమాపాధనీసా-రీగమాగరిసనీధపమగ
పరువుగ మమ్మెక్కరైనకొ - బ్రాహ్మణాధామునకై పిలువరు
రిసరిగమానీదమపద-నీసానిధపామగరీసని॥సా॥
గురుతుగ మాకుం దండియు గుల-గోత్రంబులు లేనని జెప్పెద॥రీ॥

గీ, ఇట్లుండిగెడు బాలుర కింతియెద్దియైన ననలేక వాల్మీకహానిదరికి
జేరి కొనగోట వాల్గంటిసీరు దెసలజమ్ముకొనుచు డిగ్గుతికంజెప్పెనిట్లు.

పాపని—మిశ్రగతి.

ప॥ రీసానీదాపామగారి - సా - నీసారీగామాపధానీ॥రీ॥
ఎన్నాళ్ళు సైరింతునండి - నే - నీ శోకాగ్ని బాంధుచుండి॥యే॥

అ॥ పామా పాదానీ నానీ గారి సనిదాప । మా పామగరి

సాని - దపచూపదానిసా॥

పన్నెంట్లయెనా-పానీసునెపబాసికన్నారనిక నాథు-గననోమ
నైతినా॥యె॥

స॥ దా - మా గారి సని సగరీ-గామ పాధనీ స - సాని॥

సన్ని గన్పర్చుచువియెదరీ-చిన్ని కూనలుం దమయమ్యుకే ।

గారి సాని సరీ గమ పచని - సానీ ధాపమా గారి సాని । కి
ఉన్నగోత్రము చెప్పమనెదరీ-యొయెల్లొరం విచ్చుదాని ॥ నె॥

1 మా పమా గమా పదాపా - దానీ - సని సనిధ పమా గరీ సా॥

బాసజేసినావు కావా - నన్న - పాగొనాథుని గల్పరానా ।

నీ స గను పమ పాదా-సాని దాపమా గానా గా ।

గాసిబెట్టుకు మునిమిన్నా-నీ-కన్న నాకేదికో-యన॥

కీ సనీ ద-పమ-గామ పచని సాని । పాసివా పమ పాధా - స
మ గమా పదాని॥

అసబట్టి-యును-రాగెనింతకునాకు॥ గాసిం - నమచను-గనుగ దేమి సీకు

సారి గారీ సని సరి గ - గాపమ దాపదానీ సని ।

వాసిమీరంగ గుశలవు-ఒంపుచూ నాడుపుట్టికి ।

గారి సనీ సరి గమా పదా - ని సరి సని ధ పమా గరీ సని ॥ నె॥

నేనదుపామముననై సనే-నిపుడెనుఖముగజచ్చి బ్రతికె ॥ నె॥

ద్వి॥ అసియేడ్చునీతతో నర్కకుల్పూడ-ఘనరోదనము సేయగాని మూని ।

2 తానుగూడంగంటతడివెట్టిధైర్యమానుచుదుడక్కిబ్బువియె గాయనుకు ।

3 ఓయమ్మ శోకంబునుదుగుమునీవు । నీయాత్మజాలతోడనేనుచయోధ్య ।

4 కరిగియుపాయంబునరసి గామును । తిరిగినిక బిల్పించు తెన్నుబన్నెగను ।

5 పైరిందియుండుము సంయమిందులకు నారయగా నసాధ్యులెందు
గలము!

6 అనుచుబాలురగొనియమ్మునియేగె గొనకొనిమంచి శకునములుకేగె!
క॥ శ్రుతిపంజరంపుచిల్కా సతత శ్రీరామనామసాధనశుల్కా-
తతలంకానగరోల్కా-గతతాకికదుస్సకల్కరుచలిమొల్కా॥

మంగళమహాశ్రీ

పండనుచు భాస్కరుని-బట్టుటకు లేబురిటి-పాపడవుగా నెగినానా!
పండువుగ నీతకు శు-భంబులను దల్పి సుర-వైరిపురికర్గియిడిరానా!
కొండలనురోచుముల-కున్నుగులువైచుకొని-గొప్పకడలిన్విసరబోవా!
మొందుగనురామునకు-మేల్పిలిపికిరిగొను-మేటిహనుమంతుడవునీవా!

వ॥ దేవా! యచధరింపు మెట్టికేలకు వాల్చీకుండు ప్రభాతంబున
నయోధ్యా సమీపంబుజేరి కాలాచిత కృత్యంబులందీర్చుకొని తమయ
మ్మునూలగట్టి యిచ్చినచద్విభుజించి సేదదేని కశలవులంజూచి యన్న
లారా మీరు కిన్నెరులు సరిగ శ్రుతుజేసికొని నేజెప్పిన రామాయ
ణంబు సార్థకంబుగ నిష్కరంబున బ్రతివిధముం గదాహశాంతికై యీవు
పాలుమాత్రీమక్షి గోలుచుం బారులవీచులకు విందోనర్పి సంజప్త
ద్వననిటకు మళ్ళిరండని యాజ్ఞ యిచ్చినవ్వలైయని యబ్బలకులుతున్నెద
రోదమాడ్కి దంతినాసింబులు మనంబుల హెచ్చరింప గోయిలలు
మోగినున్ను-నెమళ్ళుకూయు భంగి - నొట్లుపేలుగరణి - తారాజువ్వలె
గయులాగున - పింకి పావురంపు మొగ్గలతీరున-మేల్పటాసా మొనర్చినగతి
జక్రింబులు దిరుగుచాక్షున - పెగ్గూవానీల ఖదమువలె-నరబ్బీగురిం
బులను డాంబాజీపనంచున నేపాళిపుబుంగలూడునట్లు-నీటిపైవిసరింపు
చిల్లపెంక లెగురుగమఃకక-సన్నజాజులు జల్లుతెరంగున-గపురంపుటనటి
పండ్లొలచుభంగి - మలయమారుతము వీచుసాగును-గొండప్రక్కల
మాటినూటికి హెచ్చుతగ్గులం బొర్లిపడిసుడిగాని రేగు సెలయేటి తెర
టంబుల విధంబున - బూలనెండ్లాడుబాలపున - గవ్వలు గిలకరించురీతి
దేనియలూరు తెన్నున - జిత్తజల్లుబాగున - బన్నీరొలకుపోల్కి - పండు
వెన్నెలగాచుపొడిచి - నమృతసారంబుగరిమ నిరుపమానందంబుగ బల్లు

రాగభేదంబులం దీర్ఘము గామమూర్ఖునలొప్ప -- జెక్కు-తాళంబుల
దశప్రాణంబులేర్పడిం బ్రస్తుటచ్చందో వ్యాకరణార్థంబుల నవరసం
బులుట్టిపడ వాడవాడల వీరాయచరితంబుబాడుచుండ గొంతవడి
నిశ్చేష్టులగువారును-దత్తత్రాణుసారింబుగ నానందిపరవశులై గంతు
లిడువారును-మూక మూకలుగ మెంబడించువారును - ఊపులు ద్రిప్ప
జాల కచ్చెరువడి చూచువారును - మనుజమాతుల కి దివ్యశారీరంబు
లెట్లుండుననువారును సంగీతసాహిత్యంబు లొకదాని కొకటి మీరి
యపూర్వంబులై జగదేమోహనంబులైయున్న విప్రుసికూనలకెట్లు
లభించెననువారును - భళి భళి యాశ్చర్య మాశ్చర్యము వయస్సులేప్ప
రూపురేఖలకై శ్రీరామునకు స్వీరికి నవంతయుం భేదములే దిదేమా
యయో యనువారును - లోకావద మోర్వకవిగ్రహంబు నిండుగర్భిణి
యగు లోకానికి నడవిపాల్పెయించెను గానియాపెయెల్లో పైచనశంబున
బ్రతికినిస్సరదేహంబుగనిప్పిల్లలంగాంచెననువారును - మొదలుగా వారు
లద్భుతామోద సంశయంబులు ముప్పిరిగొని వెనురాగ నబ్బెలురు -
కొంతతిషణునకు గోలగుమ్మముజేరి గాఢమోహితులై మత్తుమందు
జల్లినట్లు మైమరచియున్న ద్వారపాలకుల నిగాబంకముగ గడిచి రాజ
సభకు సమీపించి క్రమంబుగ రనద్రుశ్శివ మధురకంఠనాదంబు లేక గు
నర్వప్రాణుల నొక్క మొగి నానందమూర్ఖునైచిన నొకంతటిక
రాముడత్కిద్భుతంబున నబ్బెలకుల కెదురేగి యుచితాపనంబులం
గూర్చుండబెట్టి వారల కిట్లనియె

రసికప్రియ-రూపకము

- ప॥ దా వా మా గా రి స ని ధ - ని స రీ స ని ధా ప మా గ ॥దా॥
ఏయూరెవ్వారి తనయు - తెరిగింపుకు బాలురార ! మే!
- అ॥ మా వా మ గ రీ సా రి గ - మ ప ధ పా మ ప ధ ని సా ని ॥దా॥
మీయాకృతి మీగానము - మిగుల నద్భుతముగ నున్న ॥వే॥
- మి॥ గా మ ప ధ ప మ ప దా ని స - రీ గా మ ప ధా ని సా ని
ఏయధిపుని చూడంబిది - యెవ్వరు రచించెనీ

రీ స రీ గ మ ప మా ధ ని - సా ని ధా ప మా గ మా ప 'దా'
హోయిహోయి మిముగాంచిన - యమ్మయెంత ధన్యురాలో ||యే||

1 ప మ ప దా మ గా రి సా ని - సా రి గా మ ప మ దా ప మ
మముదరింపజేయినిల్లు - మారువేసమున వచ్చిన
ప ద ని స రీ స ని సా ని ద - ని రి నీ ధా నీ స నీ ద
యమితదయాంబుధులౌ హరి - హరులో మిరన్నలార
'ని స రీ గా మా పా ధ ప - ధా ని సా ని రీ స నీ రి
అమర స్మల్లోకంబుల - నైన నేల జాలుమిఱుకు
స ని ధ ప మ గ రీ స నీ స - రీ నీ గ రి సా ని దా ప 'దా'
కృమమెరుగని బ్రహ్మ కావి - కౌషీనము లేలగ్నై ||నే||

క. అనుచాశ్చర్యమునన్మృగిన రాముని కిట్టులనిరి కేలోత్పల్లవో
విసయముమిరగగుశలవు నూన వాఁడుధునివృత్తికందరుపొగడక.

విశ్వభరి—భుంకగతి.

ప|| స రి గా మ పా మా గ - మ ప దా ప మ గ రి స ని-ధ ని స ని
దా ప మ గ రి - సా రి నీ సా రి గ రి ||స||

వినుమయ్య మాయూరునునిపల్లెయిచటికొక - దినము ప్రయాణము
వల-దిక్కునందున్నయది ||వి||

అ|| ప మ ప ధ ప మ ప గా మ - ప మ గ రీ సా రి స ని - స రి గ మ
ప ధా ని స ని - రి స ని దా ప మ గా రి
జనకునెరుగముగాని-చనిమాకుంగలదు - సొరమముబెరుచుకొక-
ముసలిగడ్డముతాత 'వి'

మి|| స రి గ మా ప ధా పా - సా ని రి నీ ధ మ గా - మ ప దా నీ సా
రి ని - గ రి ని ధ ప గ రి స ధ స ||స||

మునురచించినేపే-న్మున్నకుచాయముఘురుదౌ శ్రీరాముని-కథ
యటయది నిజముగ ||వి||

గీ అనుచు ముద్దుగొల్తునయ్యభక్తులను సం | తఃపురంబులోని తల్లులు
మొన
లతివలకును జూపియధిపుతమ్మతమున | బాహుమనగవారు పాడిరిల్లు

నరుణప్రియ-రూపకము.

ప|| గా మ పా ధా ప మా - గా రి సా ని సా గ రీ ||గా||
ఇంక జాగేలనే - యింతి సైకజాలనే ||య||

అ|| నీ స రి గ మా ప మా గ - ధా ప మ గా రీ ని సా ||గా||
పంకజాక్షీ నీమమోవి - పానకమీరానకు ||యం||

మ|| రీ గ మ పా ధ ని సా రి ని - సా రి గ మా ప మ గ రి స ని
జంకెన నిచ్చిలిమినిత్ర - సల్పగళాపము కలియున
దా పా మ గ పా మ గా రి - సా ని ధ ని స రీ ని గా రి ||గా||
శంకింపకున్ను నీదు - కింకరునిగ నేలుకొమ్మ ||యం||

1. పా దా మ దా పా మ గ రి - గా మ దా ని దా పా మ గ
ప్రేలోక్య వీరుండనగు - రావణుండ నేనెక్కడ
రీ గ మా ప మా గ రి నీ - నా రి గ రి ని సా రి గా మ
ప్రేలిస్తే జాలని యా మేలగును రాముడేడ
దా ప మా గ రి గ మ గా రి - సా ని స రి గ ధా ధా ప మ
చాలు జాణతనములేని - చక్కదనము నీకెందుకు
ధా ప మా ప మా ని సా ని - గ రి స ని రీ స నీ ధా మ ||గా||
మేలొ గి న్నుకూకి - మేలుకూక గాని-చు ||య||

గీ. ఇటులగోరమీస మెగ మువ్వుచొయ్యార | ముననుబోవిరుచుకొనుచు
నదరు

వానివంక గడ్డిపరక నొక్కటిబెట్టి | పరమసాధ్యసీత పలికెన్ని.

దేశాక్షి — రూపకము.

ప|| సా రీ గా మ ప థా సా - సా నీ దా మా గా మ రి ||సా||
రామా రాక్షసభీమా - బ్రాజేశా యోగుంటివి ||రా||

అ|| దా మా గ మ రీ స రి గ మ - పా ద సా ని ధ రి స నీ ద ||సా||
ఈ మూఱుక కారులరుచ - నెల్లుపైచి బ్రతుకుదాన|| రా||

మి|| రీ గ మ పా ద స ని దా మ - గా మ రి స రి గా మ ప దా
వేమకు న్గదరి దుగ్గె - వెరిమివతవాలికవి
సా ని ధ రి స నీ థా మ గ - మ రి స రీ గ మా ప ద స రి ||సా||
తామసుడిటు నాచెంగట - తనబడాయి జూపెనహహ|| రా||

1. ప ద మ గా మ రి సా ని ద - స రి గ మ ప థ రి స నీ ధ మ | ప ద స ని
దా మా గ మ రి స - ద స రీ సా ని ధ మా
పరమనీచుకు వీడెట-పరమపురుషుడవు నీవేట | సరియగు నామెర్లు
పురుగు జగతిన్యూక్యనిశో
గ మ రీ స ని దా సా రీ - గా మ పా ద సా ని ద మా | ప ద స రీ ||సా||
గా మా రి స నీ - దా మ నీ ద చు' గా మ రి స రి ||సా||
దురితాత్మకుడీసాధు - ద్రోహిరాక్షసాధముడుకా | నిరుపమసౌందర్య
నిధి-నీమహత్వమెరుగ గలడె ||రా||

గీ. అనుచు బరమసాధ్యులు సీతపల్లిన | నలటవెరచి రావణాసురుండు
మరలెనిటులబాడుచిరుతలగనిశాంతి | యనియెరాముఁడోడ న్మృతమున

మలహరి — త్రిపుట.

ప|| రీ మా ప ద సా ద పా మా - గా సా ధ స రి మ పా దా మ ||శ్రీ||
అన్నాకనుగొంటివే యీ - చిన్నివారలను నివానించి || మ||

అ॥ పాదమాపదసాధరీగరి-సాధపామగరీసరీసా॥
ఉన్నచన్నియురూపురేఖలు - నిన్ను సీతనుబోలియేమో॥య॥

రు॥ రీమపదపమాగరిసాధరి-సారిసాధసారీగరిసద
కన్నుగవలుకాటుకపుల్లుల-కన్నమిన్నలై జానకివలె
సారిమపదపమగారిసారి-సరిమగారీమాపామాగారి॥
నన్నెయుమిగిలి యంగసాష్ట-వమునకు నీతీరే నీయచ్చే॥య॥

1 దాపమగరీసరిసధారి-సారిమపదమపాదసాద
ఎంతపనిజేసితివి తండ్రి యితిః శ్రులకప్పించి
రీసగారిసాధపమాపద-సాధపామగరీసరీపమ
యోతజెప్పించి బిలిపించక-సోనవారోలకోడియుంటివి
గారిసారిమపదాసాధారీసగరిసరీసాధాప
కాంతయత్తెయిలు పుట్టిల్లు - గాని యడవిలో నీళ్ళాడి
మాపాదసరిసదాపమగరి-సారీసారిమాపామాగారి॥
చింతాంబుధిపడి నామరదలు - జీవించుకెట్టునీ పన్నెం॥డొడ్ల.

గీ॥ అనుచునంతఃపురంబున నతినల్లె
నెంతయుం జానకింగూర్చి యేడ్పుచుండ
నెడదనీరయి రాముడుంబుడుతలదెస
బలుమరుంబరికించి యిట్టులదలంచె

యాగప్రీయ - ఖండగతి

ప॥ నిసరీసనీధపా-మాగమపదమపాద॥అ॥ పమగారి
సారిగా-మపదసీరినిసా : ॥ని॥
అనియేమోకానియూ - యథోక్తులగనినంత॥అ॥నెడలొనరింతగా-
బోదలుచున్నదిప్రేమ॥య॥

మ॥ గమపదనీదపామ - గాఠిసరీగామా-పదాపమప
దానీ-సారిసనిధపమగరి॥ని॥

పదపడియక శాంతి - బలికినయట్లేమూ | విదేహసుతయేయ - స్పిల్లల
గనదగినది॥య॥

1. పమగామపదనీస-రీగమాపదపామ | పదనిసారిస
నీద - పామాగరిసనీరి
కుడినైపదరెనేత్ర-కోణమిప్పుడు చాకు ! కడుదయన్విధిమించి-గావిం
చునొకొనాకు

సనిదాపమగరిగా - మపదపమగరీగమ

పదనీసారిసనీ - దపామగమగరిసా॥ని॥

నడినిబ్బుకుతలునా-కొడుకులనుచు సితయు! నడవిన్హాయిగను-న్నదం .
చువినగలనో॥య॥

గీ. అంతద్వారపాలు డధిపునితోననె | ప్రభునముదిగొచూడుపౌరులెల్ల
దమకుజేయునిన్నపమిదెయనుచు బ్రతమిచ్చదాని రాముణ్ణిబడినె

సీ. స్వస్తిరామానీకు జగదేకవీగుండ నిష్కళంకచరిత్ర నిరుపమాన
దైర్యమందర సర్వధమ-స్వరూప సత్యపరాక్రమా కరుణాబ్ధినిఖిల
చుష్టసంహార శిష్టరక్షణలోల యాశ్రితమందార యవధరించు
ఒడలెరుంగని చాకినుడినమ్మినమోలనీతి రాజ్యంబు నెరుపగోరి

పరమసాధ్యయు బూణ్-గభ-వతియైన

జానకి నిర్విధిసశమున గానలోన

నీవు విడిచిన మొదలు సునృప్తిలేదు

గనుక యాపెనునీనేలుకొనుము మరల.

గీ. అట్లు చదివి రాము డాబాలగోపాల

ముగను బౌరులెల్ల మొనసి కోట

చెంతనుంటజూచి చిరునవ్వుతో లక్ష

ణునకు నిట్టులనియె జనులజూపి.

హరికాండ - రూపకము

పాపముగ నీ నీచ నీచరిగ నుపహాసముధా || పా ||

సముదాయాజనమునేయు - తిగవును బరికించితి నా || త ||

అ' నీచ' గ మా గ' స నిచ' స నిధ పను గ పను గ మ' పా ||

సముత్తింబ్రజించుచును - నలుచలముగక నృపతికి || ప ||

అ' పా ను గ' స ని స గీ గ మ-ప ను ప దా ప మా ప గా మ

సముదాయమున ముడిపెట్టెను - జని మగాడ్లు పువేగ

చాధని నాచిధ ప మ గ' గా మ పా మ నా ప దా మ' పా ||

నెమ్మిని నీవది నెమ్మను - నీవుకీడు శోకతెమ్ము || ప ||

1 సరిగ మ పా నా ప మ గ రి-సా గీ ని స రి గ మ గా రి

ఇరకుము బట్టెనని - యిగ్నాశ్శకు చనినోయె

స ని ద ని రి స ని ధ ప మ గా - మా ప గా మ రి గ మ పా ద

వ-మున శుభశకునములు - బట్టి పీడింపితి ముంబ

ని స రి గ మా పా దా నీ-స ని దా ప మ గా రి సా ని - స రి గ రి

గా మా ద ప నా-ని ప ని మ పా గా మ గీ స ' పా ||

ననుకొనెనన్నేనే స-త్యపరాక్రమశాలినై నిజనచుతపంతాసముహో

జనకజనంజేగుగా || త ||

గీ' ఇట్లు లక్ష్మణుంబంపించి యెల్ల పౌరుల సేవిగుశలపుచ్చేసరిరాము

డాత్మచరితంబువినుచు డెవంతటమునిపల్లెలోపీ యిబ్బంగివన రహిచ్చె

శ్యామలాంగి - రూపకము

ప' సా రి గా రి సా నీ - సా రి గా మ పా మ గా రి || పా ||

ఏమిసేయునో పా-జేమనొద్ద కేగిమాని | యే ||

అ' సా నీ ద పా మ గా రి స-నీ స రీ గ మ గ రి నీ || పా ||

నాముద్దుకూపలంగని - నాధుడెట్లుతలచునో || యే ||

మి॥ పాథపమాపాథనీ స-రీ గ రీ స నీ దామా॥ పాథవిసారి గ
మ గ రి-సా నీ థ ప మా గ రీ 'సా॥

పామరలోకాపవాద-పాతగిల్లెనో లేదో । వామభుజంబనరెకునా-భా
గ్య బికపండునో ॥యో॥

1. ప మ పా ద ప మ ప మా గా-రీ స నీ స రి గ మ ప ద మ
మునుపంతటి యెశబాటు బొందినైన మంలవిభుని

గ రి స ని సా రి గ సా రీ-దా మ ప దా పా మ గా రి

గనినటులిప్పుడు రాము-గందునో నాపుణ్యమేమొ

స రి గ రి సా రీ గా రి స-గ మ ప మ దా ప మ గా రీ స ని స రి

గా రి స నీ స రి గా మ ప మా గ రి సా నీ ॥సా॥

మనసున కేమో ధైర్యము-మరిమరి బట్టుచుండె-గనుబుచున్నది
సర్వజ గంబిది రామమయంబై ॥యో॥

సీ॥ నాథునితోడ నన్తలివించో నీకు భూదేవి ముత్యాలముగ్గువైతొ

సూర్యుడా రామునిజూపుమానీకు గాగెనుగోవుచాలాగింపనేతు

వరునినా గూచుము తిక్కతీర్చెనీకు మొహరులనొక కోటిముకుపు
దాతు

ననువిభునింజేచుకనకదుగానీకు గరిసెను సన్న చెందిరముపూతు

ననుచువేల్పులకున్మ్రొక్కు బెనిమిటివగు । వత్కమానంబుగోరినల్వంక
లరయు

శకునముల్మ్రుచిగాజూచి. సంతసించు జానకియిటుండనటకు లక్ష్మణుడు
వచ్చి॥

సీ॥ పిరుదులమీరి యుపేక్షింపబడునెరి కోనలందు మున్నెపుచినుకుతోడ

సంతతబాష్పస్రవారతన్మాసిజాడలు వడి నాకు చెక్కిభులతోడ

అన్నపానసుఖంబులంటక కళదప్పి మిక్కిలి చిక్కినమేనుతోడ

నలుదట్లగాటుక పులుగులబెరింపదొడరిన బెదురుకందోయితోడ

స్నానమయి నారచీరెను సగముగట్టి
మిగిలినసగంబు నొకపొకమీకవార
వైచి నిలుచున్న నీతనుజూచి కొంత
వడికి రామానుజుడు పొల్పిత్రానిట్లు

సేనావతి -- చతురశ్రజాతి త్రిపుట

ప॥ దా ప మ గా రి స - నీ సా రి గ మా । పా ద ని సా నీ-దా మ
ప గ మ్మా దా॥
రాముడునీదగు-ప్రాణేశు శీఘ్రముననిన్ను-స్రమ్యే నెవమ్మా ॥రా॥
అ॥ పా మ పా దా మ-పా ద నీ స రి సరి గా మ గ రి-స ని దా ప
మ పా ॥దా॥
భూమిజానన్ను - బోల్పులక్కణుక! నామోదముతో! సరుదెంచుము
శ్రీ ॥రా॥
ని॥ మా ప ద నీ స రి గ రి సా గ రి నీ-స గ రి గా మ పా మ గా
రి గ మ పా
పామరనిద యినకులంబు కు-వదిలె నిన్నినాళ్ళకిఁకు కరుణా
ధా ప మ పా ద నీ స ని గా రి-సా ని ధ ప మ గా రి సా రి గ
మ ॥దా॥
వేచుకునోముపండె నీగన్న-సిల్లలెచటచున్నారో తెల్పుమ ॥రా॥

గీ॥ అనుచు దారసిల్లు నాలక్కణువిబోల్చి
పొలతి ముక్కుతింబుమోదభేద
ములు మనంబుచందుముప్పిరిగొన గొంత
వడికి సతనతోడ బలిచెన్లు

దివ్యమణి -- రూపకము

ప॥ దా ప మ గ రి సా నీ స రి-గా మా ప చూ ద పా ॥దా॥
రాము కరుణ యిన్నాళ్ళకు-నామీదవచ్చెరా ॥రా॥

అ॥ మా పదాపమా గరిసా - నీ సరీ గమా పమా !దా॥

కామకోటి సుందరు నా-కాంతునిక భూతునా ॥రా॥

మి॥ దా పమ గారి సారి ని స - గారి సనీ దనీ

సామరలోకమామ సప-వాదయిడంగెనా

సారీ గమా పమా గా - దా పమ పదనీ రి నీ ॥దా॥

నామంచితండ్రి నాకీ-నాటికి శని మూడెనా ॥రా॥

1. ప మ గ రి సా నీ దా ని స - ని స రీ గ రి సా రి గా

వతినెయ నాచెల్లెంపు మ-రకులందరు సేమమా

ద ప మ ప మ గ రి స నీ స రి - గ రి స నీ స రి గ మ గా

సదయుడ మన్నరమందలి - జముల్లెల్ల సుముఖులా

మ ప ద ప దా నీ స ని దా-పా మ గ రీ స నీ స రి గ

పదపడివాల్మీకియునా-బాలరయోధ్యకేచరి

ధ ప మా గా రి స నీ స రి-గా మా ప మ గా రి స రి ని ॥దా॥

పదమావేగ మెనాధుని-పాదంబుల ముద్దించె ॥రా॥

గీ. అప్పుడు మునిపల్లెలో నున్నయశివల్లె

మిగుల నచ్చుతిమంది సామిత్రిచేత

సకలవృత్తాంతము నెరింగింజనక జాత

కనిరి భయభక్తుఁ స్మీరియతిముదమున

జ్యోతిస్వరూపిణి—రూపకము

ప॥ దా నీ సా నీ ద ప మా-ప ద ని స రీ స ని ధ నీ ప ॥దా॥

అమ్మా మన్నించుము ని-న్నలతిగజాచితిమితొల్లి

అ॥ మా ప మా గా రీ స ని దా-నీ సా ని రి స ని ద ని ద ప ॥దా॥

ఇమ్ముగశ్రీరామనకి విల్లాలవరుచు దెలియక ॥య॥

మి॥ పా మా ప ధ నీ సా రి స-రీ గ మా ప ధా ప మ గా రీ స ని ధ

ని స ని ధా ప మ-గ మ ప ధా ప మ గా రీ ని ॥దా॥

ముమ్మాటికిని-బోలిన-ముచ్చలూరువుణ్ణనతి ॥ నమ్మనమున స్థా

యించిన-నిఖిలపాపములుంబొయు ॥స॥

1. పామగామపాధాని-సానిదానిసరిదనిదని
 ఏమిపాపమోకాని - యంతదానవని యెరుగక॥
 దాపమాగరిసనిదా-నీసారీగాపదమా
 యేమునిన్నుజుల్కనగా - నిన్నొప్పుంజూచితమా
 గారిసనిధానిసానిద - పామగామపథనిసానిరిస
 నిరిసానిధానిప - దామగమపథనీసనిధనిపధా॥
 నీమగనితోడహాయిగ - నీప్రశాశ్వతముగనుండుమోమగువమాకు
 నీవలె-నత్తమనఖియిక్కెద్దొరుకునె॥య॥

సీ॥ శాశానురామునిసతినఁజేసినని - ముగ్ధిదీనించెముసలిదొకతె
 నెచ్చెల్లినన్నికనేనెప్పుఁజూతునోయని కంటనీరిడెఁతినయొకతె
 నీకడున్దొముడివేసి చీరగట్టంబెట్టి పనపుగుంకుమకాన్కనొసగెనొకతె
 చెలియరోయీజంతికె కుశలవులకుబెట్టుచూయనియొడిగట్టెనొకతె
 యిట్టులకృతమోదంబు లెససివిశవ
 జాలకుండిన యహ్మనిసకులకెల్ల
 తనకు సోమిత్రీదెచ్చిన ఘనవిభూష
 గంబులంబందియిచ్చి నీతిమ్మకునియె

కాంతామణి—తీర్థిగతి

౧॥ పానుగారిసానిసరిగ-దానీసానీదపథమ॥పా॥
 అన్మలారవందసమిడె యాహోయెట్లెచ్చినిశు॥న॥

అ॥ సానిధపామాగరిగమదామగారీసనీసరి॥పా॥
 నమ్మతినాపిల్లలను - జాలబేమించివెంచిన॥య॥

మి॥ దాపమపాధనిసరీస-రిగమపమగదామగారి
 సానిసరీగామపమా-పదనిసానిదాపమగమ॥పా॥
 నెమ్మినిరాపుగుకుబోసి నిరితము పడచర. చేసియిమ్ముగరక్షింబిహి
 -ముఁగమునాకుదీడకొరిమె॥య॥

1. సానిదాపమగారిసని-సరి.గమాపదామగారి

అట్టిప్రసముద్రమున - సడిగి సన్ను చేల్చి

సారినిసారిగామగరి-దామాగరిసారీనీ

పుట్టిలుకన్న నెక్కువగ-బోషించినమీయూరిక

సారీగామాపమగరి-సనిరినీదపామగరిస

కట్టినేన్లుమరుచ-గలను బ్రాణమున్నవరకు

నీసరిగామపగమాప-దామనీధపామగరిగమ॥పా॥

మెట్టున నేటికొకసారిమిమ్ముజూడవచ్చెననిచ్చటి॥క॥

క. మునిసతులయొద్ద సేవిటు

గొనిజానకిమరదితోడ గొబ్బురధమె

క్కెను బిదప సయోధ్యనురా

మునిగని వాల్మీకిపూజబొందియిటులనెక.

నాసికాభూషణి-స కీ.కగతి.

ప॥ సానిదినిసనీదపదనిదాపమాగ-రీసానిరీసనిధ

పమాగమపధని॥సా॥

రామసుగంధామ యనకుంబిసోమ - యీముద్దస్థిల్ల తెవకొనీకు

దెలియునరా॥

అ॥ సారిగమాపదానిసానిధపమాగ-మపధానిపాద

నీదపమగరీసని॥సా॥

వేమకవీంధ్రునీచిత్రైజవులూర-వినిపింపజేమబొంపవిడువకుంటిని॥రా॥

మి॥ రీగమగారిసనిదనీసనిధపమపాధనీసనిరీసనిరి

ని॥దామపమా

శ్యామలనగ్గము భుజస్తాపవముపలు చాలనీవులూరము॥ముం

గురులుక

గామపదానిరీచనిదాపమగారీచనిసారీగామా
చాధానిరి॥సా॥

వేనూటలేలనిక్క-వలపిల్లలునీయచ్చుగనున్నానోలేదోచూడుము॥రా॥

1. పమగమపదానిచనిదారీచనిచని-నిచనీదపమ
గామపదానిసరిసని
కనుగవలతీరెనానోపోల్చుకొనుచు-అసాధ్యముగునీతనేలవిడిచితివి
దనిపదాపచూగమచాచనీచనిచని-గరిసానిధనిస
రీచనిదానిధపమ
జపతీవిజంబుగవీచనీచుచు-సహజాస్త్రవిధపులన్నిటనీకుసములు

మి॥ పదవిసరీగామగరిసానిదానిధపమ-గారిగమప
దానిసానిరిసి
కనుగొనుమాపిరలనీదాసాగల్యముగనగ-కతిలముజేచి-ముద్దిడుము
సరిగమపదానిసరీచనిదాచామగరిచనీసరిసని
దపామపదనీ॥సా॥
జపకజన్మి-పలవించుచునామూశ్రమముచనున్నదితిగియేనుకొను
మా॥రా॥

గీ॥ భళిరమీవఃటిప్రణాదగఁతుకన్ముగ్ధియిన్నాన్ముగ్ధివశముచేత
గానియిన్నానంతోపకాలమయ్యెనాల్చిట్లేతోనీవ్రహ్మనుండు

క॥ అపవిగొబ్బునగుశలవలనలనుకొనిఁజేచి-మన్మలగొనిరామం
డనుపమసంతోషాంబుధమునింగిమునితోడగోమోక్షియులునెవ

శారదాభరణము - సకీర్ణగతి

౨॥ సమగమపదనీసారీనీధపమా-రీచమగమపనిద
నిసారిసానిధని॥స॥
అనుపమకరుణాంభోధీనేనినుగొని-యాడగలనెనునకుముద్ధరించితివి॥అ॥

అ॥ స ని థ పా మ రీ స ని న మ గ మ ప దా ని - స నీ రీ స ని రీ ని
నా ని థ ని సా ని ॥స॥

మునివరుండదుర్విధిహతుడనగునన్ను-బుద్ధినితు జేసెనీ మమృతదృష్టి

మి॥ రి స నీ స ని దా ని థ ప మ రీ స మ గ మ ప థ ని దా ప మా
పా ద నీ సా ని నా

జనులందరు సీతపరమ సాధ్వియనుచు మరణపాపెబిల్చి-చి నన్నేలుకొ
ని స రీ స నీ ద ప మ రి స నీ స మా గా మ ప ద నీ దా ప మ
పా థ ని సా ని రి ॥సా॥

మృనిపీండు నాతనయులసిపోల్చి కాబోలు ననుగ్రాహి రిదంతయు
నీకృప ॥స॥

గీ. అంతి లక్ష్మణుణ్ణో సీత యరుగుదెంచి

యఖల పౌరసభాసుఖ్యమందు సమరు

మెరిగివచ్చిన ఋషులు నుతింప గుశల

వులను ముద్దకు విభుగని తలచెనిల్లు

గాంగేయభూషణి — రూపకము

ప॥ స ని థ పా మ గా మ ప మ గ - రి స ని నా రి గా మ దా ప ॥స॥
సుదినమయ్యె నేకు విధుని - సుశుభోడ చూడగల్గె ॥సు॥

అ॥ మ గ మ ప దా నీ స రీ స - రి సీ థ ప మ గ రి నా ని ॥స॥
పవపడి యిన్నాళ్ళకా స-ఫలించె జన్మము దరించె

మి॥ ద ప మ గ రీ సా రి గా మ - ప ద నీ స ని దా పా మ గ
ముదముననే గొల్చు వేలు-పులు సత్యముగాపాడిరి
రి స రీ స ని స రి గ మా ప - దా ని స నీ ద ప మా గ రి
కద నాకిక కొరతలేదు - కాంతునిగూడి సుఖించెద ॥సు॥

సీ. అవుడు సీతనుగూచి హాహాపతివ్రతా భూషణమాయని మ్రొక్కువారు
అతిసుకుమారాంగివమ్మ ఘోరాటవిన్లెంటివంచు శోకించువారు

నీయంతెమంచివానికి నింకఁగిల్పించెనేటిల్లి యనివిధిఁబట్టివారు
 నీభక్తయన్నీవు నీసుశ్రోతకుడు నేనే కలుచుచు దీవించువారు
 ఇట్లుకట్టుకొమోదంబులెఱపిసొంతెల్ల కనుగనుచు నొక నింతినాథు
 నంపికముజేసిరామునియొకతలమునిగి యెదుర్వచ్చునునులతోనగి
 యిటులనె॥

చిత్రా-బృ-చతురశ్శిగతి

౧॥ దాపమాగరీనానిసరీగరిగమపదనీగిసనిపపదా॥
 అన్నలారమిచ్చుంకముజేచి-యతియె-తెలిసిగిరా॥య॥

అ॥ పామగారిపానిసరీగమప-గాపపనిసగారిపానిసీదా॥
 చెన్నుమీరమీగన్నుంకొజగ-నెచ్చుతెజెనామప్రణనాథుం॥౪॥

మ॥ గారిగమాపామగారిపాని-సరీగమపదాచినాపద
 నిసనిద॥

ఎన్నకిఘోరాపదమాశి-యగములకనెన్నుద్రోయుజనములకు
 పాదపమాగామాపానిసని-సరీగారిపామదపసు
 గాగని॥దా॥

బన్నగమత్పత్రివశ్యమిల్ల-స్పష్టపదేశ-తల్లియుఁమునీదేశ-య॥

గీ॥ అప్పుడు శ్రీరాముఁజలజనాశిమిల
 సన్నుతింకగ జూఁగి-స్సముదమున
 తనదు వామాంకమునజేచి-తనయులలర
 బలికెనిటుమేఘగంధర భావణముల

తానరూపి-చతురశ్శిగతి

౧॥ గామాపమగమపాదానీసని-సాగరినానిద-నీసని
 దాపమ॥గా॥

ప్రణేశ్వరున-పైనినాశ్వకు-దాననుకూలత-జైనమౌం-దనుప్రా

అ॥ పామగామగరి - సారిని సరిగము - పాదని సద - రిసని
దపమగము ॥ గా॥

కానిందెమునుగల్గినకతమున - నేనుసేసుగణ - మెరియువికచితి ॥ పా॥

మి॥ గారి సనీ సరిగామపాధనీద - పామదాపసానిరీ సారినిని॥
మానుగనివనలమునొచ్చినీదు - మంచిమాకునాడుకన్బడినటు
నీ సరి గరీ సనీద పామగా - మపధాపమగారీ సనీ సరీ ॥ ౯ ॥
వాసగురిపించి నీసతీత్వరొ - వ్రేలకిప్పుడు స్పష్టముసేయుమా ॥ పా॥

గీ అవుడురామాజ్ఞచొప్పున నవనిజాత
నాణెముగలైటకొంగున నక్షమగట్టి
నిలువబడిన ఫాలమందు క్షేమముమెరిగి
స్పష్టముగ సభనుకూచి శపథముపల్కె -

మానవతి - త్రిపుట

ప॥ గమపదనిసానీగాపమ - గారి సని సరిగము పామా
పరమముఖులారా రాజు - భానమలగు సుజనులారా॥

పమపదాని సరీగమాగా - నూపధనిరి సనిధపమగరీగ॥

వరసనీనిరూఢితై నే - బల్కు శపథముసరిగ వినుడీ ॥ ప॥

అ॥ ధపమగారీ సాని సారి - సనిధనీ ధపమపధనీ సా
నిరతమున్నీరామపాద - సరసిజంబులు మరువనేనిక
రిగమపాగానీద ప - మగరి సానిరి సాని సారీ
మరియునేరామాజ్ఞదప్పక - ధరణిలో జరియింతుక

మి॥ గమపమపద గ సాని నా - దాని సరీ సని సరి గారి
సురుచిరముగ నేసాధి నై - చో నిపుడొక్క గడియినాన
సని సతాని పద స సాని నా - రిని నా పమా గరీ సాని
సగామ ॥ గ॥

గరుప్రసీర బ్రతుకుహోయగా - రిపించుగాతబడన్మృదువాన ॥ బ॥

వ॥ అంతనేకిం శెల్లమూదిసింజలవలె-బూదిన రెల్లుభంగి నెంక
వైదిన ఊరాల్నిట్టువుట్టుబుల బాగున-బాగునవ్వలకడుపుల మాడ్కిను
రగలగ్గచు కడలికరటంబుల కరణి-బారలు లేకున్నేతాభకంబుటచువుల
పొల్లికరతరంబులుగ హెచ్చుతిగ్గునొకరు కెరుకు వారిచపర్వత శిఖరం
బుల చాపున-నెల్ల వేసిననిమోన్నంతంబుమేక బాజుల పొలపున - నలు
దిక్కులనుంకినిగొక ణంబయ్య నారాయణుతీరుం శ్యామలంబుగగవ్వకు
మింటి, పొంతు కెగబ్రాధనశ మేనువ్రాజుంబులు లేబద్ధికబీ - లతెన్నున-
దేనెట్టుల సాబగున - నీలనితానంబు : నీలిచేలసాబగున ననంతిశోబల
తెరుగున - కాటుక బొరునట్లుగార్చుచు దటచుగ చీకంబై చదలల్లి
చీకటుంగుగ ము సర్వ, పాణుల తాపంబులు వాడుముమరింబుగ నీటిగాలి
నెగజల్లుచు-చూపు మిగుమిల్లు గొల్పు మెకవుల వెంబడి పులుచెవుడు
వరచు నుగుములగొడవ నేల గొల్చితా మెకగబడబడమని మునిలు
బెడదల్లెడజల్లునటుచుదదియ్యల న్నెక్కభూభంబులకు వెంకితీగులు
దిగించిన తీరుంధారలుగట్టి ఎలునినెత్తులుల నొక్క మొగి నాతాశంబు
లొప్పునట్లు వానంబుని వేసనిం గలిపి వెల్లడి మ జయతాక నేన్నున
జానకీ పాతింగ్గిమహిమంబు ముల్లోకింబులకుం పులు శాసనాత్మిక
మాడ్కి- సింగ్గి ములకరించిన

నీ. కల్లమునక వాంబ్రినతీక, చెప్పి శేష్యముజాడజనుని శేషణముభంగి
నడచికాచి-చువుకాదేశ మైకొండెచరన బూగమనుయ్యెజగువులకును
అంబ్రెప్పొప్పున ములుట్టులనోవ్యుంబుకు కెట్టుంగాల్వ లేకనుయ్యె
కమకాభావపు యోగంబులం చప్పని మూర్తి నేడమట్టులగెగప్ప
వడి కౌతాకపిగ్రవావాక్యమునలె గోకిరచప్రయోగంబు లేకముండ
బల్లచిరబహు సహిసంబుల మగుదుబ్రబలివ్యాకరణమువలెవాఁ వెలసి

ప్ర॥ అంతట సీతామహర్షి గు సుమారు
న. శివమున నెల్లజనములు మోగక
2 రామాయనుతిబొంద పొచ్చెతిమంకు
నామోవమున నయోధ్యాపురంబునకు

3. నై దేహితనయులె , స్తభదులని
నాదరంబున బలె, జనులుల్లపిల్ల
4. చెలగి మానులకడ సెలవునుబొంది
బలుసభ చాలించి బాంధవకోటి
5. సంతసంబందగ జానకీరాము
లంతనన్యోన్య సౌఖ్యము బొ దరియి
6. జానకీరాముల సచ్చరిత్రంబు
మానుగ నెందరో మామ్యులు పొని
7. నిరుపమానకవిశ్వ నిపుణతతోడ
విరచించి రై సను విపులభవా
8. దరియింపగోరి యిద్దాని జేసిజేని
ధరనునారాయణగౌసుండనేను

క. కరుణాకర రాక్షసభీకర సీతారామసావకంజ మధుక గా
చిరజీవయచల భావాగురు నీకృతి నిష్పృసై చుకొనుమా హనుమా.

తోటకము.

సర్వవిద్యానిధీనిత్యవాక్యవ్రతా | గర్వితారాతి మేఘుచింతానిలా
పూర్వగుర్రాంశసంభూత తేజోమయాపర్వణాత్మజాభావిష్టాననా.

రూపవతి — మిశ్రగతి

ప! దా ప మా గ రీ స నీ స ని స రి గా మ-పా మ గా రి సా ని గా
ప నా మా ||దా||

అంజనేయభంజితాసురసముదాయ-మంగళంబునీకుమంగళంబో||యా||

అ. పా న ని సా ని ధా-మ గ రి ని పా రీ ని ||దా||

మంజులగానసం-ప్రముదితప్రైలోక్య ||మ||

మి|| ధా ప మ గా రి సా రి స రీ గ - మా ప సా ని ధ నీ స ని నా ప

పింజరవర్ణ భాసురదేహ - భీతభూత పిశాచసమూహ

సా ని ద నీ స నీ ద నీ ద ప - మా గ నా ప మ గా రీ గ మ ప! దా||

రంజిత సర్వదేవతాచయ - రామనామ జపానందము ||మం||

శ్రీ ఆదిభట్ట నారాయణదాసుగారి హరికథలు

“శిశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తి గానరసం ఘణిః” అని సంగీతము విశ్వమోహనజనకమని యీర్ష్యలు నిర్వహించియున్నారు భగవంతుడు గానలోలుడు శాస్త్రోక్తమగు మృదుమధుర గానమునందు భగవానుడంతర్భూతుడై లయమగుచున్నాడు. వాని యెట్టయెదుట భగవంతుని గానభక్తిపాశములచే బంధించి తాండవింపజేయ గలిగి సంగీతమును రచింపగల సామర్థ్య మెట్టికవికి గల్గును అది యందరకును సులభ సాధ్యమా? కల్ల-అట్టి సమర్థతావిశేషము పూర్వజన్మ సంస్కారము ననే కవికి లభ్యమగును. మన ఆంధ్రదేశమునందట్టి యపూర్వశక్తి సమన్వితు డొక్కడుమాత్రమేకలగు. విజయనగర సంగీత కళాశాల ప్రిన్సిపలును అష్టభాషాపండితుడును అష్టభాషాకవియు - వీణ మృదంగము, లయయందు, గాత్రీగానమునందు సర్వసమర్థగల్గిన విజయనగరవాస్తవ్యులగు సువర్ణ ఘంటాకంకణ హస్తులగు శ్రీమదజ్ఞాదాదిభట్ట నారాయణదాసుగారు - వీరకవితాధారభగవంతుని హృదయమును ద్రవీంపజేయుగల మృదపదలాలిత్యముగల మకరంద దారా సమానమై యుండును. ఆంధ్రభాషయు, సుత్యుప్తసమర్థత గలిగినవారు. ఇట్టికవి వ్రాసిన భగవంతుని స్తవములయందు భగవంతుడు లయాభూతుడగు ననుట కాశ్చర్యమేమి? ఇంతవరకును ఆంధ్రభాషయందట్టి హరికథలు పుట్టియుండలేదు. ఈ గ్రంథములు లభింపక చిరకాలమునుండియు పాఠకులు శ్రమపడియుండుటచేత వారి శ్రమలను వాపదలచి, గ్రంథకర్తగాకి 1900 రూప్యములను బహుమానముగ నొసంగి సర్వవాక్కులను గైకొని వారి ఛాయాపటముతో గూడ ముద్రించియున్నాము. ఇవి యెనిమిదియు గలసిన క్యాలికో బైండు. [వల రు 6—0—0

1 జానకీశంకరము	1-0-0	5 అంబరీషచరిత్రము	0-8-0
2 రుక్మిణి కళ్యాణము	0-12-0	6 భీష్మచరిత్రము	0-8-0
3 మార్కండేయచరిత్ర	0-12-0	7 గజేంద్రమోక్షము	0-8-0
4 హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానం	0-12-0	8 పృహ్లాదచరిత్రము	0-8-0

వలయువారు:—స ర స్వ తీ బు క్ డి పో, వి జ య వా డ.

